

# જિન, જાદુ, ઓર ખિમારીઆ દૂર કરનેકા ઇલાજ

સઈદ ખિન અલી ખિન પહફ અલ કહતાની

**ઈસ્લામિક ઇન્ફર્મેશન સેન્ટર**

હોટલ નુરાની પાસે, ડાંડા બજાર, ભુજ - કચ્છ. મો. : ૮૪૦૧૭ ૮૬૧૭૨

[www.iickutch.blogspot.in](http://www.iickutch.blogspot.in)

# મુકદ્દમા

## કુરઆન વ હદીષ કે ઝરીએ ઇલાજ કી અહમિયત

ઇસ મેં કોઇ શક નહીં કિ કુરઆન કરીમ કે ઝરીએ ઓર નબી સલ્લલ્લાહુ અલયહિ વ સલ્લમ સે ધાબિત દમ કે ઝરીએ ઇલાજ કરના મુફીદ ઇલાજ ઓર મુકમ્મલ શિક્ષાયાબી હે. (જેસા કિ અલ્લાહ તઆલા કા ઇર્શાદ હે.)

**કુલ્ હુવ લિલ્લઝીન આમન્ હુદવ વ શિક્ષાઉન. (હામીમ સજદા : ૪૪)**

તરજુમા : આપ કહ દિજીએ કિ યહ (કુરઆન) તો ઇમાનવાલોં કે લિયે હિદાયત ઓર શિક્ષા હે. (દૂસરી જગહ ઇર્શાદ હે)

**વ નુનઝ્જિલુ મિનલ્ કુરઆનિ મા હુવ શિક્ષાઉવ્ વ રહમતુલ્ લિલ મુઅ્મિનીન. (ઇસરાય : ૮૨)**

તરજુમા : યહ કુરઆન જો હમ નાઝિલ કર રહે હૈં, મોમિનોં કે લિએ શિક્ષા ઓર રહમત હે.

ઇસ આયત મેં લફઝ “મિન્” બયાન જિન્સ કે લિએ હે, કયુંકિ કુરઆને કરીમ જેસા કિ ગુઝિસ્તા આયાત મેં હે પુરા કા પૂરા શિક્ષા હે. (નીઝ ઇર્શાદ હે)

**યા અય્યુહન્નાસુ કદ્ જઅત્કુમ્ મવ્ઈઝતુમ્ મિર્ રબ્બિકુમ્ વ શિક્ષાઉલ્ લિમા ફિસ્સુદ્દરિ વ હુદવ્ વ રહમતુલ્ લિલ્મુઅ્મિનીન. (યુનુસ : ૫૭)**

તરજુમા : અય લોગો ! તુમ્હારે પાસ તુમ્હારે રબ્બ કી તરફ સે એક એસી ચીઝ આઇ હે જો નસીહત હે ઓર દિલોં મેં જો રોગ હે ઇનકે લિએ શિક્ષા હે ઓર મોમિનોં કે લિએ હિદાયત ઓર રહમત હે.

મતલબ યે કિ કુરઆને કરીમ તમામ દિલ કે વ જિસ્મ કે અમરાઝ ઓર દુન્યા વ આખિરત કી બિમારીઓં કે લિએ મુકમ્મલ શિક્ષા હે, અલબત્તા હર શખ્સ કો કુરઆન સે ઇલાજ વ શિક્ષાયાબી કી તવફીક નહીં મિલતી, લેકીન અગર કોઇ મરીઝ કુરઆન કે ઝરીએ શિક્ષા તલબ કરે ઓર સિદ્ક વ ઇમાન, મુકમ્મલ કબૂલિયત, પકકા એઅતિકાદ ઓર શરીઅત કી પાબંદી કે સાથ કુરઆન કે ઝરીએ અપને મરઝ કા ઇલાજ કરે તો બીમારી હરગિઝ ઉસકા મુકાબલા નહીં કર સકતી, બીમારીયાં ઝમીન-આસ્માન કે રબ્બ કે કલામ કા મુકાબલા કેસે કર સકતી હૈં? જો કલામ અગર પહાડોં પર નાઝિલ હોતા તો ઉન્હેં ટૂકળે કર દેતા, યા ઝમીન પર નાઝિલ હોતા તો ઉસે કાટ કર રબ્બ દેતા, લિહાઝા દિલ યા જિસ્મ કી હર બીમારી કા કુરઆને કરીમ કી સમજ રખનેવાલે કે લિએ કુરઆન કે અંદર ઇલાજ કા તરીકા, બીમારી કા સબબ ઓર ઉસસે બચાવ કી તદબીર મોજૂદ હે. અલ્લાહ તઆલાને કુરઆને કરીમ કે અંદર દિલ ઓર જિસ્મ કી બીમારીયોં કા ઝિક્ક કિયા હે ઓર દિલ ઓર જિસ્મ કે ઇલાજ કા

તરીકા ભી બતા દિયા છે.

**દિલ કી બીમારીયોં કી દો કિસ્મોં હે :**

(૧) શક વ શુબ્હા કી બીમારી (૨) ખ્વાહિશો નફ્સ ઓર ગુમરાહી કી બીમારી. અલ્લાહ સુબ્હાનહુને અમરાઝે કલ્બ (દિલ કી બીમારીયોં) કા તફ્સીલ (ખુલાસે) કે સાથ ઝિક્ક કિયા હે ઓર ઇનકે અસ્બાબ વ ઇલાજ ભી બતા દિએ હે.

**અલ્લાહ તઆલાને ફરમાયા :**

**અ વ લમ્ ચક્ફિહિમ્ અન્ના અન્ઝલ્ના અલચક્લ્ કિતાબ ચુલ્લા અલચ્હિમ્ ઇન્ન ફી ઝાલિ-ક લ રહ્મતંવ્ વ ઝિક્રા લિ કવ્મિંચ્ ચુઅ્મિનૂન. (અન્કબૂત : ૫૧)**

**તરજુમા :** કયા ઉન્હેં ચહ કાફી નહીં કી હમને આપ પર કિતાબ નાઝિલ ફરમા દી જો ઉન પર પઘ્ઠી જા રહી હે, બેશક ઇસ મેં રહમત હે ઓર નસીહત હે ઉન લોગોં કે લિએ જો ઇમાનવાલે હે.

**અલ્લામા ઇબ્નુલ કથિયમ રહમતુલ્લાહ અલચહિ ફરમાતે હે : “પસ જિસે કુરઆન શિફા ન દે સકે ઉસે અલ્લાહ ભી શિફા ન દે, ઓર જિસે કુરઆન કાફી ન હો ઉસે અલ્લાહ ભી કાફી ન હો.” (ઝાદુલમઆદ ૩૫૨/૪)**

રહે જિસ્માની અમરાઝ, તો કુરઆને કરીમને ઇનકે ઇલાજ કે ઉસૂલ ઓર તમામ ક્વાઈદ કી તરફ રહનુમાઈ કી હે. જિસ્માની બીમારીયોં કે ઇલાજ કે તમામ ઉસૂલ વ ક્વાઈદ કુરઆન કે અંદર મોજૂદ હે ઓર ચહાં દીયે ગએ તીન ઉસૂલોં મેં બયાન હે : (૧) સેહત કી હિફાઝત (૨) તકલીફ દેનેવાલી ચીઝોં સે બચાવ. (૩) નુકસાનદેનેવાલી ઓર ગંદી ચીઝોં કો નિકાલ દેના.

ઓર ઇસી સે બયાન કી ગઈ બીમારીયોં કી કિસ્મોં કે તમામ હિસ્સોં પર દલીલ લી જાએગી. (ઝાદુલ મઆદ ૬-૪, ૩૫૨/૪)

બંદા અગર ઉમદા તરીકે સે કુરઆને કરીમ કે ઝરીએ ઇલાજ કરે તો જલ્દ શિફાયાબી મેં ઉસકી અજીબ વ ગરીબ તાષીર દેખેગા. ઇમામ ઇબ્નુલ કથિયમ રહમતુલ્લાહ અલચહિ ફરમાતે હે. :

**“મકકા મુકર્રમા મેં મુજ પર એક વકત ઐસા આયા કી મેં બીમાર પળ ગયા ઓર મેરે પાસ ન કોઈ તબીબ થા ન કોઈ દવા થી, યુનાંચે મેં સૂરહ ફાતિહા કે ઝરીએ અપના ઇલાજ કરને લગા ઓર ઉસકી અજીબ તાષીર પાઈ, મેં ચહ કરતા કી આબે ઝમઝમ સે એક ઘુંટ પાની લેતા ઓર ઉસ પર સૂરહ ફાતિહા પઘ્ઠ કર દમ કરતા, ફિર ઉસે પી લેતા, ઇસીસે મુજે મુકમ્મલ તૌર પર શિફા હાસિલ હો ગઈ, ફિર બહોત સી તકાલીફ મેં ઇસી તરીકે પર અમલ કરને લગા જિસસે મુજે ઇન્તિહાઈ ફાઈદા હોતા, ઇસકે બઅદ જો શખ્સ ભી મુજ સે ચાઅની કિસી બીમારી કી શિકાયત કરતા મેં ઉસે ચહી નુસ્ખા બતા દેતા ઓર ઉન મેં સે બહોત સે લોગોં કો જલ્દ શિફાયાબી નસીબ હો જતી.”**

ઇસી તરહ સુન્નતે નબવી સે ષાબિત દમ કે ઝરીએ ઇલાજ કરના ભી ફાઇદા દેનેવાલે ઇલાજ મેં સે હે, અગર દુઆ કબૂલ ન હોને કે અસબાબ સે ખાલી હો તો, એસી દુઆ મુસીબત દૂર કરને ઓર મક્સદ તક પહોંચને કે લિએ મુફીદ તરીન અસ્બાબ મેં સે હે, બિલ ખુસૂસ ઉસ વક્ત જબ આહો-ઝારી ઓર આજિઝી કે સાથ દુઆ કી જાએ.

દુઆ મુસીબત વ બલા કી દુશ્મન હે, ચેહ બલા કો દૂર કરતી ઓર ઉસકા ઇલાજ કરતી હે, બલા નાઝિલ હોને સે રોકતી હે યા અગર બલા નાઝિલ હો ચુકી હો તો ઉસે હલકા કરતી હે. (અલ જવાબુલ કાફી, સફા ૨૨ સે ૨૫)

જેસા કી હદીષ મેં હે : “દુઆ જો બલા નાઝિલ હો ચુકી હો ઉસ મેં ભી મુફીદ હે ઓર જો અભી તક ન નાઝિલ હુઇ હો ઉસ મેં ભી, લિહાઝા અથ અલ્લાહ કે બંદો ! તુમ દુઆ કિયા કરો.” (તિરમિઝી, હાકિમ, અહમદ, અલ્બાનીને ઇસે હસન કહા હે, દેખિએ સહીહુલ જામિઅ ૧૫૧/૩, હદીષ ૩૪૦૩)

દુસરી હદીષ મેં હે : “તકદીર કો સિફ દુઆ હી ટાલ સકતી હે ઓર ઉમર મેં સિફ નેકી હી ઇઝાફા કર સકતી હે.” (હાકિમ, તિરમિઝી, અલ્બાનીને ઇસે હસન કહા હે, દેખિએ : સિલસિલતુ અહાદીષુષ સહીહા, ૭૬-૧, હદીષ-૧૫૪)

લેકિન ઇસ જગહ એક નુકતે કી તરફ તપજજોહ જરૂરી હે, વોહ ચેહ કિ કુરઆની આયાત, અઝકાર, દુઆએ ઓર તઅવ્વુઝાત જિનકે ઝરીએ દમ કિયા જાતા હે ઓર શિફા તલબ કી જાતી હે ચેહ ખુદ નફા દેનેવાલી ઓર શિફા કા ઝરીઆ હે લેકીન અમલ કરનેવાલે કી કબૂલીયત, તાકત વ કુવ્વત ઓર તાષીર કા ભી ઉસ મેં બહોત દખલ હે, ઇસ લિએ અગર શિફાયાબી મેં તારીખ હો તો ચેહ અમલ કરનેવાલે કી તાષીર કી કમઝોરી યા જિસ પર દમ કિયા જા રહા હે ઉસકી અદમે કબૂલીયત યા ઉસકા અંદાઝા કિસી એસી રૂકાવટવાલી કુવ્વત કી વજહ સે હે જિસકે સાથ દુઆ કારગર નહીં હોતી, કયુંકિ દમ કે ઝરિએ ઇલાજ મેં દો ચીઝોં કા પાયા જાના ઝરૂરી હે : (૧) એક મરીઝ કી જાનિબ સે (૨) દુસરી ઇલાજ કરનેવાલે કી જાનિબ સે.

મરીઝ કી જાનિબ સે જિસ ચીઝ કા પાયા જાના ઝરૂરી હે વોહ ઉસકે નફસ કી તાકત, અલ્લાહ તઆલા કી તરફ સચ્ચી તપજજોહ ઓર ઉસ પુખ્તા એઅતિકાદ સે હાસિલ હોતી હે કિ કુરઆને કરીમ મોમિનોં કે લિએ રહમત ઓર શિફા હે.

સહીહ દમ વહી હે જિસ પર દિલ ઓર ઝબાન દોનોં હમ આહંગ હોં, કયુંકિ યહ એક કિસમ કી જંગ હે, ઓર જંગજૂ અપને દુશ્મન પર ઉસી સૂરત મેં ગલ્બા પા સકતા હે જબ ઉસકે અંદર દો ચીઝોં મોજૂદ હોં : એક તો ઉસકા હથિયાર હીક હો ઓર ઉમદા હો, દુસરી યહ કિ ઉસકા બાઝૂ મઝબૂત હો, અગર ઇન દોનોં મેં સે એક ચીઝ ભી મોજૂદ ન હો તો હથિયાર બહોત ઝયાદા ફાયદા નહીં દે સકતા, ફિર જબ દોનોં ચીઝોં મોજૂદ ન હોં તો કયા હાલ હોગા, યઅની ઉસકા દિલ અલ્લાહ કી તપહીદ,

તપકકુલ, તકવા ઓર તવજજોહ સે ખાલી હો ઓર ઉસકે પાસ હથિયાર ભી ન હો.

દુસરી ચીઝ જિસકા કુરઆન વ હદીષ કે ઝરિએ ઇલાજ કરનેવાલે કી જાનિબ સે પાયા જાના ઝરૂરી હે, એહ હે કિ ઉસકે અંદર ભી મઝકૂરા બાલા દોનોં ચીઝેં મૌજૂદ હોં. (દેખિએ : ઝાદુલ મઆદ ૨૮-૪, અલ જવાબુલકાફી, સફા ૬૧)

ઇસી લિએ ઇબ્નુત તીન રહમતુલ્લાહને કહા હે :

“મુઅપ્પિઝાત ઓર ઇનકે અલાવા અસ્માએ ઇલાહી કે ઝરિએ દમ કરના રૂહાની ઇલાજ હે, અગર એહ નેક લોગોં કી ઝબાન સે હો તો અલ્લાહ તઆલા કે હુકમ સે શિફા હાસિલ હોગી.” (ફતહુલબારી ૧૯૬/૧૦)

ઉલમા કા ઇજમાઅ હે કિ દમ કરના જાઇઝ હે અગર તીન શરતોં કે સાથ કિયા જાએ.

(૧) અલ્લાહ તઆલા કે કલામ યા ઉસકે અસ્માઅ વ સિફાત કે ઝરીએ યા રસૂલુલ્લાહ સલ્લલ્લાહુ અલયહિ વ સલ્લમ સે મનકૂલ કલામ વ દુઆ કે ઝરીએ દમ કિયા જાએ.

(૨) દમ અરબી ઝબાન મેં હો, ઓર અગર ગેરઅરબી ઝબાન મેં હો તો ઉસકા મઅના મઅલૂમ હો.

(૩) યહ એઅતકાદ રખા જાએ કિ દમ બઝાતે ખુદ અષર નહીં કરતા, બલ્કિ અલ્લાહ તઆલા કી કુદરત સે અષર અંદાઝ હોતા હે. (દેખિએ : ફતહુલબારી ૧૯૫/૧૦, ફતવા અલ્લામા ઇબ્ને બાઝ ૩૭૪/૨) દમ મહઝ એક સબબ હે.

ઇસી અહમિયત કે પેશે નઝર મેંને અપની કિતાબ (અઝઝિક વદ્ દુઆઅ વલ ઇલાજ ખિર રૂકા મિનલ્ કિતાબિ વસ સુન્નતિ) મેં દમ કી કિસ્મ કો મુખ્તસર કર કે એહ કિતાબ મુરત્તબ કી હે ઓર ઇસ મેં કુછ ઇઝાફે ભી કિએ હે જો ઇન્શા અલ્લાહ મુફીદ ષાબિત હોંગે. મેં અલ્લાહ અઝઝ વ જલ્લ સે ઉસકે અસ્માએ હુસ્ના ઓર સિફાતે આલિયા કે વસીલે સે દુઆ કરતા હું કિ વોહ ઇસ અમલ કો અપને વજહે કરીમ કે લિએ ખાલિસ બનાએ, ઇસસે ખુદ મુજે ભી ફાઇદા પહોંચાએ ઓર ઇસે પળ્હનેવાલે, છાપનેવાલે, ઇસકી ઇશાઅત મેં હિસ્સા લેનેવાલે નીઝ તમામ મુસલમાનોં કે લિએ મુફીદ બનાએ. (આમીન) બેશક અલ્લાહ સુબ્હાનહુ ઇસ અમલ કા સરપરસ્ત ઓર ઇસકી કબૂલીયત પર કાઠિર હે.

રહમતુલ્લાહ કા મુહતાજ

સઇદ બિન અલી બિન વહફ અલ કહતાની

તહરીર કરદા : ૧૪૧૪-૬-૧૮, હીજરી

## (૧) જાદૂ કા ઇલાજ

**જાદૂ કે શરઈ ઇલાજ કી દો કિસ્મો હે :**

પહલી કિસ્મ વોહ અઅમાલ જિનકે ઝરીએ જાદૂ કા અષર હોને સે પહેલે ઇસ સે બચાવ કિયા જા સકતા હે. ઇન મેં સે બઅઝ યેહ હે :

- (૧) તમામ ફરાઈઝ કી અદાઈગી, તમામ હરામ ચીઝોં સે ઇજતિનાબ ઓર તમામ બુરાઈયોં સે તોબા કરના.
- (૨) કુરઆને કરીમ કી બકષરત તિલાવત કરના, ઇસ તરહ કી આદમી રોઝાના કુરઆને કરીમ કે કુછ હિસ્સે કી તિલાવત અપને લિએ મુતઅયન કર લે.
- (૩) મશરૂઅ અઝકાર વ તઅવ્વુઝાત ઓર દુઆઓં કે ઝરીએ અલ્લાહ સે પનાહ તલબ કરે, જિન મેં સે બઅઝ યેહ હે :

**સુબહ વ શામ તીન તીન મરતબા યેહ દુઆ પળહે.**

**બિસ્મિલ્લાહિલ્લઝી લા યઝુરૂ મઅરિમહિ શયૂન ફિલ્ અરઝિ વલા ફિસ્સમાઈ વ હુવસ્સમીઉલ્ અલીમ. (તિરમિઝી, અબૂ દાવૂદ, ઇબ્ને માજહ)**

**તરજુમા :** અલ્લાહ કે નામ સે, જિસકે નામ કે સાથ ઝમીન ઓર આસ્માન મેં કોઈ ચીઝ નુકસાન નહીં પહોંચા સકતી, ઓર વોહ સુનનેવાલા જાનનેવાલા હે.

**હર ફર્ઝ નમાઝ કે બઅદ, સોને કે વકત ઓર સુબહ વ શામ આચતુલ કુરસી પળહે. (હાકિમ : ૫૬૨-૧)**

**સુબહ વ શામ ઓર સોને કે વકત તીન તીન મરતબા (કુલ હુવલ્લાહુ અહદ) ઓર મુઅવ્વઝતૈન (કુલ્ અઊઝુ બિ રબ્બિલ્ ફલક ઓર કુલ્ અઊઝુ બિ રબ્બિન્નાસ) પળહે.**

**રોઝાના સો મરતબા યેહ દુઆ પળહે.**

**લા ઇલા-હ ઇલ્લલ્લાહુ વહ્દહુ લા શરી-ક લહુ, લહુલ્ મુલ્કુ વ લહુલ્ હમ્દુ, વ હુવ અલા કુલ્લિ શયઈન કદીર.” (બુખારી, મુસ્લિમ)**

**તરજુમા :** અલ્લાહ કે સિવા કોઈ મઅબૂદે બરહક નહીં, વોહ ચકતા હે, કોઈ ઉસકા શરીક નહીં, સારી બાદશાહત ઉસીકી હે ઓર ઉસીકે લિએ હર કિસ્મ કી તઅરીફ હે, ઓર વોહ હર ચીઝ પર કાદિર હે.

ઇસકે અલાવા સુબહ વ શામ કી દુઆઓં, ફર્ઝ નમાઝોં કે બઅદ કે અઝકાર, સોને ઓર જાગને કે અઝકાર, ઘર મેં દાખિલ હોને ઓર નિકલને કે અઝકાર, સવારી પર બેઠને કે અઝકાર, મસ્જિદ મેં દાખિલ હોને ઓર નિકલને કે અઝકાર બચતુલખલા મેં દાખિલ હોને ઓર નિકલને કી દુઆ, કિસી મુસીબતઝદા કો દેખ કર પળહેને કી દુઆ ઓર ઇસી તરહ કે દિગર અઝકાર ઓર દુઆઓં કી પાબંદી

કરે. મેંને ઇન અઝકાર વ દુઆઓં કા એક બળા હિસ્સા અપની કિતાબ (હિસ્તુલ મુસ્લિમ) મેં હાલાત વ મુનાસિબાત ઓર મકામાત વ અવકાત કી મુનાસિબત સે ઝિક્ક કર દિયા હે. ઓર ઇસ મેં કોઈ શક નહીં કિ ઇન અઝકાર ઓર દુઆઓં કી પાબંદી અલ્લાહ તઆલા કે હુકમ સે જાદુ, નઝરેબદ ઓર જિન્નાત સે બચને કા એક સબબ હે, ઓર આફતોં વ મુસીબતોં કા શિકાર હો જાને કે બઅદ યહી અઝકાર વ દુઆઓં ઇનકા બેહતરીન ઇલાજ ભી હે. (ઝાદુલ મઆદ : ૧૬૨/૪)

**(૪) મુમકિન હો તો સુબહ નિહારે મુંહ સાત ખજૂરે ખાએ, કયુંકિ રસૂલુલ્લાહ સલ્લલ્લાહુ અલયહિ વ સલ્લમ કા ઇર્શાદ હે :**

**“જો શખ્સ સુબહ કે પકત સાત અજવા ખજૂરે ખા લેગા ઉસે ઉસ દિન કોઈ ઝહર ઓર જાદૂ નુકસાન નહીં પહોંચા સકતા” (બુખારી, મુસ્લિમ)**

અફઝલ યેહ હે કિ યેહ અજવા ખજૂરે મદીના તેય્યબા કે દોનોં જાનિબ પાએ જાનેવાલી કાલી પથરીલી ઝમીન કે દરમિયાન (કે બાગાત) કી હોં, જેસા કિ સહીહ મુસ્લિમ કી રિવાયત મેં હે, લેકિન હમારે શૈખ અલ્લામા અબ્દુલઅઝીઝ બિન અબ્દુલ્લા બિન બાઝ રહમતુલ્લાહ કી રાય યેહ હે કિ મદીના કી તમામ ખજૂરોં મે યેહ ખાસીયત પાઈ જાતી હે યાહે અજવા ન ભી હોં, **કયુંકિ રસૂલુલ્લાહ સલ્લલ્લાહુ અલયહિ વ સલ્લમ કા ઇર્શાદ હે :** “જિસને સુબહ કે પકત મદીના કે દોનોં જાનિબ પાએ જાનેવાલી આગ ફેલાનેવાલી પથરીલી જમીન કે દરમિયાન (કે બાગાત) કી સાત ખજૂરે ખા લી.... અલ હદીષ (મુસ્લિમ ૧૨૧૮)

ઇસી તરહ શૈખ ઇબ્ને બાઝ રહમતુલ્લા કા યેહ ખયાલ ભી હે કિ અગર કિસીને મદીના તેય્યબા કે અલાવા કિસી જગહ કી સાત ખજૂરે ખાઈ તો ઉસકે લિઅે ઉસ દિન કે ઝહર ઓર જાદૂ સે મહફૂઝ રહને કી ઉમ્મીદ કી જા સકતી હે.

## દુસરી કિસ્મ

**જાદુ લગને કે બઅદ ઉસકા ઇલાજ**

ઇસકે ચંદ તરીકે હેં :

(૧) પહલા તરીકા : યેહ હે કિ અગર શરઅન જાઈઝ અસ્બાબ વ ઝરાએ સે જાદૂ કી જગહ મઅલૂમ હો જાએ તો ઉસકો નિકાલ કર ખતમ કર દિયા જાએ, જાદૂઝદા શખ્સ કે ઇલાજ કા યેહ એક બહોત હી કારગર તરીકા હેં.

(૨) દૂસરા તરીકા : શરઈ દમ, બઅઝ શરઈ દમ યેહ હેં.

**અલિફ :** બેરી કે સાત હરે પત્તે લેં ઓર ઉન્હેં દો પથ્થરોં યા ઉસીકે જેસી કિસી ઓર ચીઝ કે દરમિયાન રખ કર કુટ લેં, ફિર ઉસ પર ઇતના પાની ડાલેં જિસ સે ગુસ્લ કિયા જા સકે ઓર યેહ આયતોં પઞહ કર દમ કરેં :

અઊઝુ બિલ્લાહિ મિનશયતાનિર્ રજમ.

(૧) આયતુલ કુરસી (સૂરહ બકરા : આયત નં. ૨૫૫)

બિસ્મિલ્લાહિર્ રહ્માનિર્ રહીમ્

અલ્લાહુ લા ઈલા-હ ઈલ્લા હૂ. અલ્ હય્યુલ્ કય્યૂમ્ ૦ લા તઅખુઝુહૂ સિનતુન્ પલા નવ્મ ૦ લહૂ મા ફિસ્સમાવાતિ પમા ફિલ્ અરઝ્ ૦ મન્ ઝલ્લઝી યશ્ફઉ ઈન્દહૂ ઈલ્લા બિ ઈઝ્નિહી યઅલમુ મા બય-ન અય્દીહિમ્ પમા ખલ્ફહુમ્ ૦ પલા યુહીત-ન બિ શય્ઈમ્ મિન્ ઈલ્મિહી ઈલ્લા બિમા શાઅ્ ૦ પસિ-અ કુર-સીય્યુહુસ્ સમાવાતિ વલ્ અરઝ્ ૦ પલા યઊદુહૂ હિફ-ઝુહુમા વ હુવલ્ અલીય્યુલ્ અઝીમ્ ૦ તરજુમા : અલ્લાહ હી મઅબૂદે બરહક હે જિસકે સિવા કોઈ મઅબૂદ નહીં, જો ઝિંદા ઓર સબ કો થામનેવાલા હે, જિસે ન ઊંઘ આયે ન નીંદ, ઉસીકી મિલકીયત મેં આસ્માનો ઓર ઝમીન કી તમામ ચીઝેં હે, કોન હે જો ઉસકી ઈજાઝત કે બગેર ઉસકે સામને શફાઅત કર સકે, વોહ જાનતા હે જો ઉનકે સામને હે ઓર જો ઉનકે પીછે હે, ઓર વોહ ઉસકે ઈલ્મ મેં સે કિસી ચીઝ કા ઈહાતા નહીં કર સકતે મગર જિતના વોહ યાહે, ઉસકી કુરસી કી વુસઅત ને આસ્માનો ઓર ઝમીન કો ઘેર રખા હે ઓર વોહ ઉનકી હિફાઝત સે થકતા નહીં, ઓર વોહ બહોત બુલંદ ઓર બહોત બળા હે.

(૨) સૂરહ અઅરાફ કી આયત નં. ૧૧૭ સે ૧૨૨ તક.

બિસ્મિલ્લાહિર્ રહ્માનિર્ રહીમ્

વ અવ્હયના ઈલા મૂસા અન્ અલ્કિ અસાક ફ ઈઝા હિય તલ્કકુ મા યઅફિકુન ૦ ફ વકઅલ્ હક્કુ વ બતલ મા કાન્ યઅમલૂન ૦ ફ ગુલિબૂ હુનાલિ-ક વન્કલબૂ સાગિરીન ૦ વ ઉલ્કિયસ્ સહરતુ સાજિદીન ૦ કાલૂ આમન્ના બિ રબ્બિલ્ આલમીન ૦ રબ્બિ મૂસા વ હાઝન ૦

તરજુમા : ઓર હમને મૂસા અલૈહિસ્સલામ કો હુકમ દિયા કિ અપના અસા ડાલ દો, સો અસા કા ડાલના થા કિ ઉસને ઉનકે સારે બને બનાયે ખેલ કો નિગલના શુરૂઅ કિયા. પસ હક ઝાહિર હો ગયા ઓર ઉન્હોને જો કુછ બનાયા થા સબ જાતા રહા. પસ વોહ લોગ ઉસ મોકે પર હાર ગયે ઓર ખૂબ ઝલીલ હો કર લોટે. ઓર જો સાહિર (જાદૂગર) થે સજદે મેં ગિર ગયે. કહને લગે કી હમ ઈમાન લાયે રબ્બુલ આલમીન પર. જો મૂસા ઓર હાઝન કા રબ હે.

(૩) સૂરહ યુનુસ આયત નં. ૭૯ થી ૮૨

બિસ્મિલ્લાહિર્ રહ્માનિર્ રહીમ્

વ કાલ ફિર્અવ્નુઅ-તૂની બિ કુલિલ સાહિરિન અલીમ. ફ લમ્મા જઅસ્ સહરતુ કાલ લહુમ્ મૂસા અલ્ફૂ મા અન્તુમ મુલ્કૂન ૦ ફ લમ્મા અલ્કવ્ કાલ મૂસા મા જિઅતૂમ્ બિહિસ્ સિહરૂ ઈન્નલ્લાહ સયુબ્તિલુહુ ઈન્નલ્લાહ લા યુરિલહુ અમલલ્



**મુફ્સિદીન ૦ વ યુહિક્કુલ્લાહુલ્ હકક બિ કલિમાતિહિ વ લવ્ કરિહલ્ મુજરિમૂન ૦**  
**તરજુમા :** ફિરઓન ને કહા કિ મેરે પાસ તમામ માહિર જાદૂગરોં કો હાઝિર કરો. ફિર જબ જાદૂગર આએ તો મૂસા અલેહિસ્સલામને ઉનસે ફરમાયા કિ ડાલો જો કુછ તુમ ડાલનેવાલે હો. સો જબ ઉંઘોંને ડાલા તો મૂસા ને ફરમાયા કિ યહ જો કુછ તુમ લાએ હો જાદૂ હે, યકીનન અલ્લાહ ઉસકો અભી દરહમ બરહમ કર દેગા, અલ્લાહ તઆલા ફસાદિયોં કા કામ બનને નહીં દેતા. ઓર અલ્લાહ હકક કો અપને ફરમાન સે પાબિત કર દેતા હે ગો મુજરિમ કેસા હી ના ગવાર સમજે.

**(૪) સૂરહ તાહા આયત નં. ૬૫ સે ૭૦**

બિસ્મિલ્લાહિર રહ્માનિર રહીમ્

**કાલ્ યા મૂસા ઇમ્મા અન્ તુલ્કિય વ ઇમ્મા અન્ નકૂન અવ્વલ મન્ અલ્કા ૦ કાલ બલ્ અલ્કૂ ફ ઇઝા હિબાલુહુમ્ વ ઇસીયુહુમ્ યુખય્યલુ ઇલય્હિ મિન્ સિહરિહિમ્ અન્નહા તસ્આ ૦ ફ અવ્જસ ફી નફસિહી ખીફતમ્ મૂસા. કુલ્ના લા તખફ ઇન્નક અન્તલ્ અઅ્લા ૦ વ અલ્કિ મા ફી યમીનિ-ક તલ્કફ મા સનઊ, ઇન્નમા સનઊ કયદુ સાહિર ૦ વલા યુફલિહુસ્સાહિરૂ હય્ષુ અતા ૦ ફ ઉલ્કિયસ્સહરતુ સુજ્જદન કાલ્ આમન્ના બિ રબ્બિ હારૂ-ન વ મૂસા ૦**

**તરજુમા :** જાદૂગર કહને લગે કિ અય મૂસા ! યા તો તુ પહેલે ડાલ યા હમ પહેલે ડાલનેવાલે બન જાએ. મૂસા ને જવાબ દિયા કિ નહીં તુમ હી પહેલે ડાલો (જબ ઉંઘોંને ડાલા) તો મૂસા કો યહ ખયાલ ગુઝરને લગા કિ ઉનકી રસ્તીયાં ઓર લક્ડીયાં ઉનકે જાદૂ કે ઝોર સે દોડ ભાગ રહી હૈ. પસ મૂસા ને અપને દિલ હી દિલ મેં ડર મહસૂસ કિયા. હમને ફરમાયા કિ કુછ ખોફ ન કર, યકીનન તુહી ગાલિબ ઓર બરતર રહેગા. ઓર તેરે દાહિને હાથ મેં જો હે ઉસે ડાલ દે કિ ઉનકી તમામ કારીગરી કો વોહ નિગલ જાએ, ઉંઘોંને જો કુછ બનાયા હે ચેહ સિર્ફ જાદૂગર કે કરતબ હૈ, ઓર જાદૂગર કહીં સે ભી આએ કામચાબ નહીં હોતા. અબ તો તમામ જાદૂગર સજદે મેં ગિર પડે ઓર પુકાર ઉઠે કિ હમ તો હારૂન ઓર મૂસા કે રબ પર ઇમાન લાએ.

**(૫) સૂરહ કાફિરૂન**

બિસ્મિલ્લાહિર રહ્માનિર રહીમ્

**કુલ્ યા અય્યુહલ્ કાફિરૂન્ ૦ લા અઅ્બુદુ મા તઅ્બુદૂન ૦ વલા અન્તુમ આબિદૂ-ન મા અઅ્બુદ્ ૦ વલા અ-ન આબિદુમ્ મા અબત્તુમ્ ૦ વલા અન્તુમ આબિદૂ-ન મા અઅ્બુદ્ ૦ લકુમ્ દીનુકુમ વ લિય દીન્ ૦**

**તરજુમા :** આપ કહ દિજાએ કિ અય કાફિરો ! ન મેં ઇબાદત કરતા હું ઉસકી જિસકી તુમ ઇબાદત કરતે હો, ઓર ન તુમ ઇબાદત કરનેવાલે હો ઉસકી જિસકી મેં ઇબાદત કરતા હું. ઓર ન મેં ઇબાદત કરુંગા ઉસકી જિસકી તુમ ઇબાદત કરતે હો. ઓર ન

તુમ ઇબાદત કરોગે ઉસકી જિસકી મેં ઇબાદત કર રહા હું. તુમ્હારે લિએ તુમ્હારા દીન હે ઓર મેરે લિએ મેરા દીન હે.

### (૬) સૂરહ ઇખ્લાસ

બિસ્મિલ્લાહિર રહમાનિર રહીમ્

કુલ હુવલ્લાહુ અહદ્ ૦ અલ્લાહુસ્ સમદ્ ૦ લમ્ ચલિદ્ વ લમ્ ચૂલદ્ ૦ વ લમ્ ચકુલ્લહ્ કુકુબન્ અહદ્ ૦

તરજુમા : આપ કહ દિજીએ કિ વોહ અલ્લાહ એક હે. અલ્લાહ બેનિયાઝ હે, ન ઉસસે કોઈ પેદા હુવા ઓર ન વોહ કિસી સે પેદા હુવા. ઓર ન કોઈ ઉસકા હમ સર હે.

### (૭) સૂરહ ફલક

બિસ્મિલ્લાહિર રહમાનિર રહીમ્

કુલ્ અઊઝુ બિ રબ્બિલ્ ફલક્ ૦ મિન્ શરરિ મા ખલક્ ૦ વ મિન્ શરરિ ગાસિકિન ઇઝા વકબ્ ૦ વ મિન્ શરરિન્ નફ્ફાધાતિ ફિલ્ ઉકદ્ ૦ વ મિન્ શરરિ હાસિદિન્ ઇઝા હસદ્ ૦

તરજુમા : આપ કહ દિજીએ કિ મેં સુબહ કે રબ કી પનાહ મેં આતા હું. હર ઉસ ચીઝ કે શર સે જિસકો ઉસને પેદા કિયા હે. ઓર અંધેરી રાત કી તારીકી કે શર સે જબ ઉસકા અંધેરા ફેલ જાએ. ઓર ગિરહ (ગાંઠ) મેં ફૂંકનેવાલીયોં કે શર સે, ઓર હસદ કરને વાલે કી બુરાઈ સે જબ વોહ હસદ કરે.

### (૮) સૂરહ નાસ

બિસ્મિલ્લાહિર રહમાનિર રહીમ્

કુલ્ અઊઝુ બિ રબ્બિન્નાસ્ ૦ મલિકિન્નાસ્ ૦ ઇલાહિન્નાસ્ ૦ મિન્ શરરિલ્ વસ્પાસિલ્ ખન્નાસ્ ૦ અલ્લઝી ચુવસ્પિસુ ફી સુદૂરિન્નાસ્ ૦ મિનલ્ જિન્નતિ વન્નાસ્ ૦

તરજુમા : આપ કહ દિજીએ કિ મેં પનાહ મેં આતા હું લોગોં કે રબ કી. લોગોં કે માલિક કી. લોગોં કે મઅબૂદ કી. વસવસા ડાલનેવાલે પીછે હટ જાનેવાલે કે શર સે. જો લોગોં કે સીનોં મેં વસવસા ડાલતા હે. ખ્વાહ વોહ જિન્નોં મેં સે હો યા ઇન્સાનોં મેં સે.

મઝફૂરા બાલા આયાત ઓર સૂરતોં કો પઞ્હ કર પાની પર દમ કરને કે બઅદ મરીઝ ઉસ પાની મેં સે તીન બાર થોડા થોડા પાની પી લે ઓર બાકી પાની સે ગુસ્લ કર લે, અલ્લાહને ચાહા તો ઉસસે મરઝ દૂર હો જાએગા, ઓર અગર યહી અમલ દોબારા યા ઇસસે ભી ઝયાદા બાર કરને કી ઝરૂરત પેશ આએ તો એસા કરને મેં કોઈ હરજ નહીં, યહાં તક કિ મરઝ કા ખાત્મા હો જાએ, ઇસ અમલ કા બાર બાર તજુબા કિયા ગયા હે ઓર ઇસકે ઝરિએ અલ્લાહ તઆલાને ફાયદા બખ્શા હે, જિસ

શાપ્ત કો જાદૂ વગેરે કે ઝરિએ બીવી સે સોહબત કરને સે રોક દિયા ગયા હો તો યહ અમલ ઉસકે લિએ ભી મુશ્કીલ હે. (ફતાવા ઇબ્ને બાઝ ૬૭૯/૩, ફત્હુલબારી ૬૩૩/૧૦)

(બ)

સૂરહ ફાતિહા, આયતુલ કુરસી, સૂરહ બકરા કી આખરી દો આયતેં, સૂરહ ઇબ્લાસ ઓર મુઅવ્વઝતેન (સૂરહ ફલક ઓર સૂરહ નાસ) કો ત્રીન ત્રીન બાર યા ઉસસે ઝયાદા બાર પઠ્ઠ કર ફૂકેં ઓર તકલીફ કી જગહ પર દાહને હાથ કો ફેરેં.

(૧) સૂરહ ફાતિહા

બિસ્મિલ્લાહિર્ રહ્માનિર્ રહીમ્

અલ્ હમ્દુ લિલ્લાહિ રબ્બિલ્ આલમીન ૦ અ-રહ્માનિર્ રહીમ ૦ માલિકિ યવ્મિદ્ દીન ૦ ઇથ્યાક નઅબુદુ વ ઇથ્યાક નસ્તઇન ૦ ઇહ્દિનસ્ સિરાતલ્ મુસ્તકીમ ૦ સિરાતલ્લઝીન અન્અમ્ત અલયહિમ ૦ ગયરિલ્ મગ્ઝૂબિ અલયહિમ વલઝ્ ઝાલ્લીન. ૦ (આમીન)

તરજુમા : સબ તઅરીફેં અલ્લાહ કે લિએ હે જો તમામ જહાનોં કા પાલનેવાલા હે. (૧) બળા મહેરબાન નિહાયત રહમત કરનેવાલા હે. (૨) બદલે કે દિન કા માલિક હે. (૩) હમ સિર્ફ તેરી હી ઇબાદત કરતે હૈં ઓર સિર્ફ તુજ હી સે મદદ ચાહતે હૈં. (૪) હમેં સીધી રાહ (રાસ્તા) દિખા. (૫) ઉન લોગોં કા રાસ્તા જિન પર તુને ઇન્આમ કીયા હે. (૬) ઉનકી (રાહ) નહીં જિન પર ગઝબ (ગુસ્સા) કીયા ગયા ઓર ન ગુમરાહોં કી. (૭)

(૨) આયતુલ કુરસી (સૂરહ બકરા આયત નં. ૨૫૫)

બિસ્મિલ્લાહિર્ રહ્માનિર્ રહીમ્

અલ્લાહુ લા ઇલા-હ ઇલ્લા હૂ. અલ્ હય્યુલ્ કય્યૂમ્ ૦ લા તઅબુઝુહ્ સિનતુંવ્ પલા નવ્મ ૦ લહૂ મા ફિસ્સમાવાતિ વમા ફિલ્ અરઝ્ ૦ મન્ ઝલ્લઝી યશ્ફઉ ઇન્દહ્ ઇલ્લા બિ ઇઝ્નિહી યઅ્લમુ મા બય્-ન અય્દીહિમ્ વમા ખલ્ફહુમ્ ૦ પલા યુહીત્-ન બિ શય્ઈમ્ મિન્ ઇલ્મિહી ઇલ્લા બિમા શાઅ્ ૦ વસિ-અ કુર્-સીય્યુહુસ્ સમાવાતિ વલ્ અરઝ્ ૦ પલા યઉદુહ્ હિફ્-ઝુહુમા વ હુવલ્ અલીય્યુલ્ અઝીમ્ ૦

તરજુમા : અલ્લાહ હી મઅબૂદે બરહક હે જિસકે સિવા કોઇ મઅબૂદ નહીં, જો ઝિંદા ઓર સબ કો થામનેવાલા હે, જિસે ન ઊંઘ આએ ન નીંદ, ઉસીકી મિલકીયત મેં આસ્માનોં ઓર ઝમીન કી તમામ ચીઝેં હૈં, કોન હે જો ઉસકી ઇજાઝત કે બગેર ઉસકે સામને શક્ષઅત કર સકે, વોહ જાનતા હે જો ઉનકે સામને હે ઓર જો ઉનકે પીછે હે, ઓર વોહ ઉસકે ઇલ્મ મેં સે કિસી ચીઝ કા ઇહાતા નહીં કર સકતે મગર જિતના વોહ ચાહે, ઉસકી કુરસી કી પુસઅત ને આસ્માનોં ઓર ઝમીન કો ઘેર રખા હે ઓર વોહ

ઉંઝકી હિફાઝત સે થકતા નહીં, વોહ બહોત બુલંદ ઓર બહોત બળા હે.

(૩) સૂરહ બકરા કી આખરી દો આયતે (નં. ૨૮૫, ૨૮૬)

બિસ્મિલ્લાહિર્ રહ્માનિર્ રહીમ્

આમનર્ રસૂલુ બિમા ઉન્ઝિ-લ ઇલચહિ મિર્ રબ્બિહી વલ્ મુઅ્મિનૂન, ફુલ્લુન આ-મ-ન બિલ્લાહિ વ મલાઇકતિહી વ ફુતુબિહી વ રૂસુલિહી, લા નુફરિફુ બય્ન અહદિમ્ મિર્ રૂસુલિહી વ કાલ્ સમિઅ્ના વ અતઅ્ના ગુફરાન-ક રબ્બના વ ઇલચક્લ્ મસીર ૦ લા ચુક્લીકુલ્લાહુ નફ્સન ઇલ્લા વુસ્અહા લહા મા ક-સ-બત્ વ અલચ્હા મક્ત-સ-બત્, રબ્બના લા તુઆબિઝ્ના ઇન્ નસીના અવ્ અખ્તઅ્ના, રબ્બના વલા તહ્મિલ્ અલચ્ના ઇસ્રન કમા હમલ્તહુ અલલ્લઝી-ન મિન્ કબ્લિના, રબ્બના વલા તુહમ્મિલ્ના મા લા તાક-તલના બિહી, વઅફુ અન્ના, વઘિફ્ લના, વરહમ્ના, અન્ત મલ્લાના ફન્સુરના અલલ્ કવ્મિલ્ કાફિરીન ૦

તરજુમા : રસૂલ ઉસ પર ઇમાન લાએ હે જો ઉંઝકે રબ કી તરફ સે નાઝિલ કિયા હે. ઓર જો લોગ ચેહ રસૂલ કે માનનેવાલે હૈં, ઉંઝોને ભી ઇસકો દિલ સે કબૂલ કર લીયા હે. ચેહ સબ અલ્લાહ ઓર ઉસકે ફરિશ્તો ઓર ઉસકી કિતાબો ઓર ઉસકે રસૂલો કો માનતે હૈં ઓર વોહ કેહતે હૈં કે હમ અલ્લાહ કે રસૂલો મૈં ફરક નહીં કરતે, હમને હુકમ સુના ઓર ઉસ પર અમલ કિયા, (અચ હમારે) માલિક, હમ તેરે પાસ ગુનાહો કી માફી માંગતે હૈં ઓર હમૈં તેરી તરફ હી વાપસ લોટના હે. અલ્લાહ કીસી ભી ઇન્સાન કે ઉપર ઉસકી તાકત સે ઝયાદા ઝિમ્મેદારી કા બોજ નહીં ડાલતા. હર ઇન્સાનને જો અરઘે અઅમાલ કમાયે હે, ઉસકા બદલા ઉસકે લિએ હે ઓર જો ખરાબ કામ જમા કિયે હે ઉસકા ગુનાહ ઉસકે હી ઉપર હે. (ઇમાનવાલો ! તુમ ઇસ તરીકે સે દુઆ કરો) અચ હમારે રબ ! હમ સે ભૂલચુક, કસૂર હો તો ઉસકે લિએ પકડ ન ફરમા, માલિક, હમારે ઉપર વોહ બોજ ન ડાલ, જો તુને અગલે લોગોકે ઉપર ડાલા થા, પરવરદિગાર ! જો બોજ ઉઠાને કી શકિત હમારે મૈં નહીં, વોહ હમારે ઉપર ન રખ, હમારે સાથ નરમી રખ, હમકો દરગુજર ફરમા, હમારે ઉપર રહમ કર, તુ હમારા માલિક હે, કાફિરો કે મુકાબલે મૈં હમારી મદદ કર.

(૪) સૂરહ ઇબ્લાસ

બિસ્મિલ્લાહિર્ રહ્માનિર્ રહીમ્

કુલ હુવલ્લાહુ અહદ્ ૦ અલ્લાહુસ્ સમદ્ ૦ લમ્ ચલિદ્ વ લમ્ ચૂલદ્. વ લમ્ ચફુલ્લહ્ ફુકુવન્ અહદ્ ૦

તરજુમા : આપ કેહ દિજાએ કી વોહ અલ્લાહ એક હે. અલ્લાહ બેનિયાઝ હે, ન ઉસસે કોઇ પૈદા હુવા ઓર ન વોહ કિસી સે પૈદા હુવા. ઓર ન કોઇ ઉસકા હમ સર

હે.

## (૫) સૂરહ ફલક

બિસ્મિલ્લાહિર રહ્માનિર રહીમ્

ફુલ્ અઊઝુ બિ રબ્બિલ્ ફલક્ ૦ મિન્ શર્રિ મા ખલક્ ૦ વ મિન્ શર્રિ ગાસિકિન્  
ઇઝા વકબ્ ૦ વ મિન્ શર્રિન્ નફ્ફાયાતિ ફિલ્ ઉકદ્ ૦ વ મિન્ શર્રિ હાસિદિન્  
ઇઝા હસદ્ ૦

તરજુમા : આપ કહ દિગ્રએ કિ મેં સુબહ કે રબ કી પનાહ મેં આતા હું. હર ઉસ ચીઝ  
કે શર સે જિસકો ઉસને પેદા કિયા હે. ઓર અંધેરી રાત કી તારીકી કે શર સે જબ  
ઉસકા અંધેરા ફેલ જાએ. ઓર ગિરહ (ગાંઠ) મેં ફૂંકનેવાલીયોં કે શર સે, ઓર હસદ  
કરને વાલે કી બુરાઇ સે જબ વોહ હસદ કરે.

## (૬) સૂરહ નાસ

બિસ્મિલ્લાહિર રહ્માનિર રહીમ્

ફુલ્ અઊઝુ બિ રબ્બિન્નાસ્ ૦ મલિકિન્નાસ્ ૦ ઇલાહિન્નાસ્ ૦ મિન્ શર્રિલ્  
વસ્પાસિલ્ ખન્નાસ્ ૦ અલ્લઝી યુવસ્પિસુ ફી સુદ્દરિન્નાસ્ ૦ મિનલ્ જિન્નતિ  
વન્નાસ્ ૦

તરજુમા : આપ કહ દિગ્રએ કિ મેં પનાહ મેં આતા હું લોગોં કે રબ કી. લોગોં કે  
માલિક કી. લોગોં કે મઅબૂદ કી. વસવસા ડાલનેવાલે પીછે હટ જાનેવાલે કે શર સે.  
જો લોગોં કે સીનોં મેં વસવસા ડાલતા હે. ખ્યાહ વોહ જિન્નોં મેં સે હો યા ઇન્સાનોં મેં  
સે.

(જમ) જામેઅ દુઆએ, દમ, ઝાળ ઓર તઉવ્વુઝાત:

(૧) અરઅલુલ્લાહલ્ અઝીમ રબ્બલ્ અર્શિલ્ અઝીમિ અંચ્ ચશ્દીચક ૦  
(અબૂદાવૂદ ૧૮૭/૩, તિરમિઝી ૪૧૦/૬)

તરજુમા : મેં અઝમતવાલે અલ્લાહ સે, જો અર્શે અઝીમ કા માલિક હે, દુઆ કરતા હું  
કિ વોહ તુમ્હેં શિફા અતા કરદે. (ઇસ દુઆકો ૭ બાર પઢે)

(૨) અઊઝુ બિલ્લાહિ વ ફુદરતિહિ મિન્ શર્રિ મા અજિદુ વ ઉહાઝિર ૦ (મુસ્લિમ  
૧૭૬૮/૪)

તરજુમા : મેં અલ્લાહ કી ઓર ઉસકી ફુદરત કી પનાહ યાહતા હું ઉસ તકલીફ કી  
બુરાઇ સે જો મેં (અપને જિસ્મ મેં) પાતા હું ઓર જિસ સે મેં ડરતા હું.

મરીઝ અપને જિસ્મ મેં જહા તકલીફ મહસૂસ કરે વહાં અપના દાહના હાથ  
રખ કર ત્રીન બાર “બિસ્મિલ્લાહ” કહે, ફિર સાત મરતબા ચેહ દુઆ પઢે.

(૩) અલ્લાહુમ્મ રબ્બન્નાસિ અઝહબિલ્ બઅસ. વશ્ફિ અન્તશ્શાફી લા શિફાઅ  
ઇલ્લા શિફાઉક શિફાઅલ્ લા યુગાદિરૂ સ-ક-મા ૦ (બુખારી વ મુસ્લિમ)

**તરજુમા :** અથ અલ્લાહ ! લોગોં કે રબ, બીમારી દૂર કર દે ઓર શિક્ષા દે દે, તુ હી શિક્ષા દેનેવાલા હે, તેરી શિક્ષા કે અલાવા કોઈ શિક્ષા નહીં, એસી શિક્ષા દે જો કોઈ બીમારી ન ધોળે.

**(૪) અઊઝુ બિ કલિમાતિલ્લાહિત્તમ્માતિ મિન્ કુલિલ શય્તાનિંવ્ વ હામ્મતિંવ્ વ મિન કુલિલ અયનિલ્ લામ્મહ ૦ (બુખારી)**

**તરજુમા :** મેં અલ્લાહ કે કામિલ કલિમાત કે ઝરીએ પનાહ યાહતા હું હર શયતાન ઓર હર ઝહરીલે જાનવર કે શર સે ઓર હર લગ જાને વાલી નઝર સે.

**(૫) અઊઝુ બિ કલિમાતિલ્લાહિત્તમ્માતિ મિન્ શર્રિ મા ખ-લ-ક ૦ (મુસ્લિમ)**

**તરજુમા :** મેં અલ્લાહ કે કામિલ કલિમાત કે ઝરીએ પનાહ યાહતા હું ઉસકી હર મખ્લૂક કી બુરાઈ સે.

**(૬) અઊઝુ બિ કલિમાતિલ્લાહિત્તમ્માતિ મિન્ ગ-ઝ-બિહી વ ઇકાબિહી વ શર્રિ ઇબાદિહી વ મિન્ હ-મ-ઝાતિશ્શયાતીનિ વ અંચ્ ચહ્ઝુઝન ૦ (અબૂદાવૂદ, તિરમિઝી)**

**તરજુમા :** મેં અલ્લાહ કે કામિલ કલિમાત કે ઝરીએ પનાહ યાહતા હું ઉસકે ગઝબ, ઉસકે ઇકાબ ઓર ઉસકે બંદોં કે શર સે, ઓર શયાતીન કે વસવસોં સે ઓર ઇસ બાત સે કિ વોહ મેરે પાસ આએ.

**(૭) અઊઝુ બિ કલિમાતિલ્લાહિત્તમ્માતિલ્લતી લા યુજાપિઝુહુન્નુ બરૂંવ્ વ લા ફાજિરૂમ્ મિન્ શર્રિ મા ખ-લ-ક, વ બ-ર-અ વ ઝ-ર-અ, વ મિન્ શર્રિ મા ચન્ઝિલુ મિનસ્સમાઈ, વ મિન્ શર્રિ મા ચઅરૂજુ ફીહા, વ મિન્ શર્રિ મા ઝ-ર-અ ફિલ્ અરઝિ, વ મિન્ શર્રિ મા ચખૂરૂજુ મિન્હા, વ મિન્ શર્રિ ફિતનિલ્લયલિ વન્નહારિ, વ મિન્ શર્રિ કુલિલ તારિકિન ઇલ્લા તારિકંચ્ ચતરૂકુ બિ ખયરીચ્ ચા રહમાન ૦ (મુસ્નદ અહમદ)**

**તરજુમા :** મેં અલ્લાહ કે ઇન કામિલ કલિમાત કે ઝરીએ પનાહ યાહતા હું જિનસે કોઈ ભી નેક વ બદ તજાવુઝ નહીં કર સકતા, હર ઉસ ચીઝ કે શર સે જિસે ઉસને પેદા કિયા ઓર ફેલાયા, ઓર હર ઉસ ચીઝ કે શર સે જો આસમાન સે ઉતરતી હે ઓર હર ઉસ ચીઝ કે શર સે જો આસમાન મેં ચડતી હે, ઓર ઉસ ચીઝ કે શર સે જિસે ઉસને ઝમીન મેં ફેલાયા ઓર હર ઉસ ચીઝ કે શર સે જો ઝમીન સે નીકલતી હે, ઓર રાત ઓર દિન કે ફિત્નોં કે શર સે ઓર રાત કો હર આનેવાલે કે શર સે, સિવાએ ઉસ આનેવાલે કે જો ભલાઈ કે સાથ આએ, અચ મહેરબાની ફરમાનેવાલે.

**(૮) અલ્લાહુમ્મ રબ્બસ્સમાવાતિસ્સબૂઈ વ રબ્બલ્ અર્શિલ્ અઝીમ, રબ્બના વ રબ્બ કુલિલ શય્ઈન, ફાલિકલ્ હબિબ વન્નવા, વ મુન્ઝિલત્ તવ્રાતિ વલ્ ઇન્જિલિ વલ્ કુરઆનિ, અઊઝુ બિ-ક મિન્ શર્રિ કુલિલ શય્ઈન્ અન્ત આખિઝુમ્**

બિ નાસિયતિહી, અન્તલ અવ્વલુ ફ લય્સ કબ્લ-ક શય્ઉન, વ અન્તલ્ આબિરૂ  
ફ લય્સ બઅદ-ક શય્ઉન્, વ અન્તલ્ ઝાહિરૂ ફ લય્સ ફવ્ક-ક શય્ઉન્, વ  
અન્તલ્ બાતિનુ ફ લય્સ દૂન-ક શય્ઉન્ ૦ (મુસ્લિમ)

તરજુમા : અય અલ્લાહ ! સાતો આસમાનોં કે રબ, અર્શે અઝીમ કે રબ, હમારે ઓર  
હર ચીઝ કે રબ, દાને ઓર ગુઠલી કો ફાળનેવાલે ઓર તોરાત, ઇન્જીલ ઓર  
કુરઆન કો નાઝિલ કરનેવાલે, મેં હર ઉસ ચીઝ કી બુરાઈ સે તેરી પનાહ યાહતા હું  
જિસકી પેશાની તુ પકળે હુએ હે, તુ હી અવ્વલ હે તુજ સે પહેલે કોઈ ચીઝ નહીં,  
ઓર તુ હી આબિર હે તેરે બઅદ કોઈ ચીઝ નહીં, ઓર તુ હી ઝાહિર હે તેરે ઉપર કોઈ  
ચીઝ નહીં, ઓર તુ હી પોશિદા હે તુજ સે મખફી (ઓર કરીબતર) કોઈ ચીઝ નહીં...

(૯) બિરિમલ્લાહિ અરકી-ક મિન્ કુલિલ શય્ઇય્ યુઅઝી-ક વ મિન્ શરરિ કુલિલ  
નફ્સિન્ અવ અય્નિન્ હાસિદિન્ અલ્લાહુ ચશ્ફી-ક બિરિમલ્લાહિ અરકીક ૦  
(મુસ્લિમ)

તરજુમા : મેં અલ્લાહ કે નામ કે સાથ તુમ્હેં દમ કરતા હું હર ઉસ ચીઝ સે જો તુમ્હેં  
તકલીફ દે રહી હે, હર નફ્સ કે શર ઓર હાસિદ કી નિગાહ સે અલ્લાહ તુમ્હેં શિફા દે,  
મેં અલ્લાહ કે નામ કે સાથ તુમ્હેં દમ કરતા હું.

(૧૦) બિરિમલ્લાહિ યુબરી-ક વ મિન્ કુલિલ દાઇય્ ચશ્ફ-ક વ મિન્ શરરિ  
હાસિદિન ઇઝા હ-સ-દ વ મિન્ શરરિ કુલિલ ઝી અય્નિન્ ૦ (મુસ્લિમ)

તરજુમા : અલ્લાહ કે નામ સે, અલ્લાહ તુમ્હેં અરછા કરે, ઓર હર બીમારી સે તુમ્હેં  
શિફા દે, ઓર હર હાસિદ કે શર સે જબ વોહ હસદ કરને લગે ઓર હર નઝરે બદવાલે  
કે શર સે તુમ્હેં મહફૂઝ રખે.

(૧૧) બિરિમલ્લાહિ અરકી-ક મિન્ કુલિલ શય્ઇય્ યુઅઝી-ક મિન્ હ-સદિ  
હાસિદિંવ વ મિન્ કુલિલ ઝી અય્નિન્ અલ્લાહુ ચશ્ફી-ક ૦ (સુનન ઇબ્ને માજહ)

તરજુમા : મેં અલ્લાહ કે નામ કે સાથ તુમ્હેં દમ કરતા હું હર ઉસ ચીઝ સે જો તુમ્હેં  
તકલીફ દે રહી હે, હાસિદ કે હસદ સે ઓર હર નઝરે બદવાલે કે શર સે અલ્લાહ તુમ્હેં  
શિફા દે.

ઇન્હીં તઅવ્વુઝાત ઓર દુઆઓ ઓર દમ કે ઝરીએ જાદુ, નઝરેબદ  
ઓર જિન્નાત લગને કા ઓર તમામ અમરાઝ કા ઇલાજ કિયા જાતા હે. કયુંકી  
ચેહ જામેઅ ઓર બહુકમે ઇલાહી નફ્અ બખ્શ દમ ઓર દુઆએ હે.

તીસરી કિસ્મ : જિસ જગહ યા જિસ્મ કે જિસ હિસ્સે મેં જાદૂ કા અષર ઝાહિર હો  
અગર મુમકિન હો તો સુઇ લગા કર વહાં સે ખૂન નિકાલ દિયા જાએ, ઓર અગર  
એસા મુમકિન ન હો તો અલહમ્દુલિલ્લાહ મઝફૂરા બાલા ઇલાજ હી કાફી હોગા.

(ઝાદુલ મઆદ ૧૨૫/૪)

**ચોથી કિસ્મ :** તબઈ દુઆએ : કુછ મુફીદ તબઈ દુઆએ ભી હૈ જિન પર કુરઆને કરીમ ઓર સુન્નત મુતહ્દરા દલાલત કરતી હૈ, ઇન્સાન અગર સચ્ચે દિલ સે ચકીન ઓર તવજ્જોહ, નીઝ ઇસ એઅતિકાદ કે સાથ ઇનકો ઇસ્તિઅમાલ કરે કી ફાઈદા અલ્લાહ તઆલા કી તરફ સે હોતા હે તો ઇન્શા અલ્લાહ ઇન દુઆઓ સે ફાઈદા હોગા, ઇસી તરહ કુછ જડી બુટીયાં વગેરહ સે બની દવાએ ભી હૈ જો તજુર્બા પર મબની હોતી હૈ, ચેહ દવાએ અગર હરામ અજઝાઅ પર મુસ્તઅમિલ ન હો તો ઇન સે ફાઈદા ઉઠાને મૈ શરફ કોઈ રૂકાવટ નહીં. (તો ઇનકે કરને મૈ કોઈ હરજ નહીં) (દેખીએ : મુસન્નિફ ઇબ્ને અબી શયબા ૩૮૭, ૩૭૬/૭) (ફતહુલ હક સફ ૧૩૯)

તબઈ ઓર બહુકમ ઇલાહી મુફીદ ઇલાજો મૈ (૧) શહદ (૨) હબ્બતુસ સવદાઅ (કલોન્જ) (૩) આબે ઝમઝમ (૪) ઓર આસ્માન સે નાઝિલ શુદા બારિશ કા પાની ભી હે, કયુંકિ અલ્લાહ તઆલા કા ઇર્શાદ હે.

**વ નઝ્ઝલ્ના મિનસ્સમાઈ માઅમ્ મુબારકન ૦ (કાફ : ૯)**

તરજુમા : ઓર હમને આસમાન સે બા બરકત પાની ઉતારા.

ઐતુન કા તેલ ભી મુફીદ તબઈ ઇલાજ હે, કયુંકિ રસૂલુલ્લાહ સલ્લલ્લાહુ અલયહિ વ સલ્લમ કા ઇર્શાદ હે, “ઐતુન કા તેલ ખાઓ ઓર ઉસકી માલિશ કરો, કયુંકિ ચેહ મુબારક દરખ્ત કા તેલ હે.” (અહમદ, તિરમિઝી)

નીઝ તજુર્બા વ ઇસ્તિમાલ ઓર મુતાલિઆ કિતાબ સે ચેહ ખાત સામને આતી હે કિ ઐતુન કા તેલ સબ સે બેહતર તેલ હે. (ફતહુલમુબીન, સફ ૧૪૨)

ઇસી તરહ ગુસલ કરના, તહારત વ સફાઈ હાસિલ કરના ઓર ખુશબુ લગાના ભી તબઈ ઇલાજ મૈ શામિલ હે. (હવાલા સાબિક, સફ ૧૪૫)

## (૨) નઝરે બદ કા ઇલાજ

નઝરે બદ કે ઇલાજ કી ચંદ કિસ્મૈ હૈ :

**પહલી કિસ્મ :** નઝર લગને સે પહેલે ઉસકા ઇલાજ :

ઇસકે ચંદ તરીકે હૈ :

(૧) મશરૂઅ તઅવ્વુઝાત, દુઆઓ ઓર અઝકાર કે ઝરિએ અપના યા જિસ પર નઝર લગને કા ડર હો ઉસકા બચાવ કરના, જેસા કિ જાદૂ કે ઇલાજ કી પહલી કિસ્મ મૈ ગુઝર ચુકા હે.

(૨) જિસ શખ્સ કો ખુદ અપની નઝર લગ જાને કા ડર હો વોહ જબ અપની ઝાત મૈ યા અપને માલ યા અપની અવલાદ યા અપને ભાઈ યા કિસી ઓર ચીઝ કે અંદર કોઈ અચ્છી ચીઝ દેખે તો ઉસે યાહિએ કી વહ બરકત કિ દુઆ કરે ઓર કહે:

**માશા અલ્લાહુ, લા કુવ્વત ઇલ્લા બિલ્લાહ, અલ્લાહુમ્મા બારિફ અલય્હ ૦**

તરજુમા : જેસા અલ્લાહને યાહા (પૈસા હુવા) અલ્લાહ કી તોફિક કે બગેર કોઈ



તાકાત વ કુવ્વત નહીં, અથ અલ્લાહ ! ઇસે મઝીદ બરકત અતા કર. કયુંકી નબી કરીમ સલ્લલ્લાહુ અલયહિ વ સલ્લમ કા ઇર્શાદ હે, “જબ તુમ મેં સે કોઈ શખ્સ અપને ભાઈ કે અંદર કોઈ એસી ચીઝ દેખે જો ઉસે અચ્છી લગે તો ઉસકે લિઅે બરકત કી દુઆ કરે.” (મોઅત્તા ઇમામ માલિક ૯૩૮/૬, ઇબ્ને માજહ ૧૧૨૦/૬, અહમદ ૪૪૭/૪)

(૩) જિસ પર નઝરેબદ કા ડર હો ઉસકી ખૂબિયાં પોશિદા રખી જાએ. (શરહુલસના લિલબગવી ૧૧૨/૧૩)

**દૂસરી કિસ્મ : નઝર લગને કે બઅદ ઉસકા ઇલાજ :**

ઇસકે ભી ચંદ તરીકે હે : (૧) જિસ શખ્સ કી નઝર લગી હો અગર ઉસકા પતા ચલ જાએ તો ઉસસે કહા જાએ કિ વોહ પુઝૂ કરે, ફિર ઉસકે પુઝૂ કે પાની સે નઝરઝદા શખ્સ ગુસ્ત કરે. (અબૂદાવૂદ ૯/૪)

(૨) સૂરહ ઇખ્લાસ, મુઅવ્વઝતેન (સૂરહ ફલક ઓર સૂરહ નાસ) સૂરહ ફાતિહા, આયતુલ કુરસી ઓર સૂરહ બકરહ કી આખરી દો આયતે ઓર દમ કે લિઅે વારિદ મશરૂઅ દુઆઓં કો બકષરત પળહ કર ફૂંકના ઓર જિસ જગહ તકલીફ હે ઉસ પર આયત પળહને કે દોરાન દાહને હાથ કો ફેરના, જેસા કિ જાદૂ કે ઇલાજ કી દૂસરી કિસ્મ કે હિસ્સા (ખુમ) મેં નંબર ૧ તા ૧૧ કિ તહત ગુઝર ચુકા હે.

(૩) મઝફૂરા આયાત પળહ કર પાની પર દમ કિયા જાએ, ફિર મરીઝ ઉસ પાની મેં સે કુછ પાની પી લે ઓર બાકી પાની અપને ઉપર ડાલ લે. (અબૂદાવૂદ ૧૦/૪)

નબી સલ્લલ્લાહુ અલયહિ વ સલ્લમને ષાખિત બિન કેંસ રઝિયલ્લાહુ અન્હુ કે લિઅે એસા હી કિયા થા.) યા તેલ પર દમ કિયા જાએ ઓર મરીઝ ઇસકી માલિશ કર લે. (અહમદ ૪૯૭/૩)

ઓર અગર ઝમઝમકા પાની મિલ જાએ યા બારિશ કા પાની મૌજૂદ હો તો ઇસ પર પળહ કર ફૂંક મારના ઝયાદા મુફીદ હે.

**ત્રીસરી કિસ્મ :** ઉન કામોં કો કરના જિનકે ઝરીએ હાસિદ કી નઝર કો રફૂઅ કિયા જા સકતા હે, ઓર ચેહ દરજ ઝેલ હે:

(૧) હાસિદ કે શર સે અલ્લાહ તઆલા કી પનાહ તલબ કરના.

(૨) અલ્લાહ સુબ્હાનહુ કા તકવા ઇખ્તિયાર કરના ઓર ઉસકે અમર વ નહી કી હિફાઝત કરના (જેસા કિ હદીષ મેં ઇર્શાદ હે.)

**“અલ્લાહ (કે અહકામ) કી હિફાઝત કરો વોહ અલ્લાહ તુમ્હારી હિફાઝત ફરમાએગા” (તિરમિઝી)**

(૩) હાસિદ કી શરારતોં પર સબર કરના ઓર ઉસે મુઆફ કર દેના, ચુનાંચે ન ઉસસે ઝગળે, ન ઉસકા શિકવા કરે ઓર ન હી અપને દિલ મેં ઉસકો અઝીયત દેને કે બારે મેં સોચે.

(૪) અલ્લાહ તઆલા પર તપક્કુલ કરના, જો અલ્લાહ પર તપક્કુલ કરતા હે અલ્લાહ ઉસકે લિએ કાફી હો જાતા હે.

(૫) હાસિદ કા ખોફ ન કરે ઓર ન હી ઉસકે બારે મેં સોચ કો અપને દિલ પર મુસલ્લત કરે, યેહ એક બેહતરીન ઇલાજ હે.

(૬) અલ્લાહ સુબ્હાનહુ કી તરફ મુતવજ્જેહ હોના, ઉસકે લિએ અમલ કો ખાલિસ કરના ઓર ઉસકી ખુશનુદી કી જુસ્તજૂ કરના.

(૭) ગુનાહોં સે તોબા કરના, કયુંકિ ઇન્સાન કે ગુનાહ હી ઉસ પર દુશ્મનોં કો મુસલ્લત કરને કા ઝરીઆ હે. (ફરમાને બારી તઆલા હે.)

**વમા અસાબકુમ્ મિમ્ મુસીબતિન્ ફ બિમા કસબત્ અચ્દીકુમ્ વ ચઅફ્ અન્ કધીર ૦ (અલશૂરા : ૩૦)**

**તરજુમા :** તુમહેં જો કુછ મુસીબતેં પહોંચતી હેં વોહ તુમ્હારે અપને હાથોં કે કરતુત કા બદલા હે, ઓર વોહ તો બહોત સી બાતોં સે દરગુઝર ફરમા દેતા હે.

(૮) હસબે ઇસ્તિતાઅત સદકા ઓર એહસાન કરના, મુસીબત વ બલા, નઝરેબદ ઓર હાસિદ કે શર કે દફઅ કરને મેં ઇસકી બળી અજીબ તાધીર હે.

(૯) એહસાન કે ઝરીએ હાસિદ, ઝાલિમ ઓર મુઝી ઇન્સાન કી હસદ કી આગ કો બુખાના, યુનાંચે જિસ કદર આપકે લિએ કોઈ તકલીફ પહોંચાને ઓર ઝુલ્મ વ હસદ મેં બળે ઉસ કદર આપ ઉસકે સાથ એહસાન, ખેર ખ્વાહી ઓર શક્કત વ મુહબ્બત બળ્હા દે, લેકિન ઇસકી તોફિક સિર્ફ ઉનહી કો મિલતી હે જિનકા અલ્લાહ કે ચહાં બળા નસીબા હોતા હે.

(૧૦) અલ્લાહ અઝીઝ વ હકીમ, જિસકે હુકમ કે બગેર ન કોઈ ચીઝ નુકસાન પહોંચા સકતી હે ન નફઅ દે સકતી હે, ઉસકે લિએ તોહીદ કો ખાલિસ ઓર પાક કરના, તોહીદ હી ઇન તમામ ઉમૂર કી જામેઅ હે ઓર ઇસી તોહીદ પર ઇન અસ્બાબ કે ફાઇદા દેને કા દારોમદાર હે, કયુંકિ તોહીદ અલ્લાહ સુબ્હાનહુ કા વોહ અઝીમ કલમા હે કિ ઉસ મેં દાખિલ હોનેવાલા મામૂન વ મહફૂઝ હો જાતા હે.

યેહ વોહ દસ અસ્બાબ હેં જિનકે ઝરિએ હાસિદ કે હસદ કો, નઝરે બદ ઓર જાદૂગર કે શર કો દૂર કિયા જા સકતા હે. (બદાએઉલ્ ફાવઇદ, ઇબ્નુલ કથિયમ ૨૩૮ સે ૨૪૫)

### (૩) ઇન્સાન કો જિન્ન લગ જાને કા ઇલાજ

જિસ ઇન્સાન કો જિન્ન લગ જાએ ઓર ઉસકે અંદર દાખિલ હો જાએ ઉસકે ઇલાજ કી દો કિસ્મે હે :

**પહલી કિસ્મ :** જિન્ન લગને સે પહેલે ઉસકા ઇલાજ : જિન્નાત સે બચાવ કા એક તરીકા યહ હે કિ તમામ ફરાઇઝ વાજિબાત કી પાબંદી કી જાએ, તમામ હરામ કામોં સે ઇજતિનાબ કિયા જાએ. તમામ બુરાઇયો સે તોબા કી જાએ ઓર મશરૂઅ

અઝકાર, દુઆએં ઓર તઅવ્વુઝાત કે ઝરીએ અપને આપ કો મહફૂઝ રખા જાએ.

**દૂસરી કિસ્મ :** જિન્ન લગને બઅદ ઉસકા ઇલાજ : ઉસકા તરીકા યહ હે કી વોહ મુસલમાન જિન કા દિલ ઉસકી ઝબાન સે ઓર જિન્નઝદા શખ્સ કે લિએ ઉસકે દમ સે હમઆહંગ હો વોહ મરીઝ પર પળ્હ કર ફૂંકે, સબ સે બળા ઇલાજ યેહ હે કિ સૂરહ ફાતિહા, આયતુલ કુરસી, સૂરહ બકરા કી આખરી દો આયતેં, સૂરહ ઇબ્લાસ, સૂરહે ફલક ઓર સૂરહ નાસ પળ્હ કર મરીઝ પર ફૂંક દિયા જાએ, યહ અમલ તીન બાર યા ઉસસે ઝયાદા બાર કિયા જાએ, ઇનકે અલાવા દૂસરી કુરઆની આયાત ભી પળ્હી જા સકતી હે. કયુંકિ પૂરા કા પૂરા કુરઆન દિલોં કી બીમારીયોં કે લિએ ઇલાજ ઓર મોમિન કે લિએ શિફા, હિદાયત ઓર રહમત હે. (ફતહુલ બારી, મુસ્નદ ઇમામ અહમદ)

ઇનકે અલાવા દમ કી દુઆએં ભી પળ્હી જાએં, જેસા કિ જાદૂ કે ઇલાજ કી દૂસરી કિસ્મ કે હિસ્સા (બા) ઓર હિસ્સા (જીમ) મેં મઝફૂર હે.

ઇસ ઇલાજ મેં દો ચીઝોં કા પાયા જાના ઝરૂરી હે : પહલી ચીઝ કા તઅલ્લુક મરીઝ સે હે, ઝરૂરી હે કિ ઉસકે અંદર કુવ્વતે નફ્સ, અલ્લાહ કી તરફ સરયી તવજ્જોહ ઓર એસી સહીહ પનાહ તલબી પાઇ જાએ જિસ પર દિલ ઓર ઝબાન દોનોં મુતફિક હોં, ઓર દૂસરી ચીઝ કા તઅલ્લુક મુઆલિજ (ઇલાજ કરનેવાલે) સે હે, યઅની ઉસકે અંદર ભી ઇન્હી અવસાફ કા પાયા જાના ઝરૂરી હે. કયુંકિ હથિયાર કી તાકત ઉસકે ચલાનેવાલે કી તાકત પર મુનહસિર હે. (પિકાયતુલ ઇન્સાન મિનલ જિન્ન વ શયતાન)

અગર મરીઝ કે કાન મે અઝાન કેહ દી જાએ તો યહ ભી અરઘા હે, કયુંકિ શયતાન અઝાન કી આવાઝ સે દુર ભાગતા હે. (બુખારી)

### (૪) નફ્સીયાતી અમરાઝ કા ઇલાજ

નફ્સીયાતી અમરાઝ ઓર દિલ કી બેચેની કા સબસે બળા ઇલાજ મુખ્તસરન દરજ ઝેલ હે :

(૧) હિદાયત ઓર તોહીદ, ઇસકે બરઅકસ ગુમરાહી ઓર શિર્ક બેચેની કે અસ્બાબ મેં સે હે.

(૨) ઇમાને સાદિક કા નૂર જિસે અલ્લાહ તઆલા બંદે કે દિલ મેં ડાલતા હે ઓર ઉસકે સાથ હી નેક અમલ.

(૩) ઇલ્મે નાફિઅ, બંદે કા ઇલ્મ જિસ કદર ઝયાદા વસીઅ હોતા હે ઇસકે દિલ કો ઉસી કદર ઝયાદા ખુશી ઓર કુશાદગી નસીબ હોતી હે.

(૪) અલ્લાહ સુબ્હાનહુ કી તરફ રૂજૂઅ ઓર તોબા, પૂરે દિલ કે સાથ ઉસસે મોહબ્બત કરના, ઉસકી તરફ મુતવજ્જો હોના ઓર ઉસકી ઇબાદત સે લુત્ફ હાસિલ કરના.

(૫) હર હાલ મેં ઓર હર જગહ ઝિકરે ઇલાહી કી પાબંદી કરના, કયુંકિ દિલ કે સુફૂન, દિલ કી ખૂશી ઓર રંજ-ગમ દુર કરને મેં ઝિકે ઇલાહી કી બળી અજીબ તાષીર હોતી હે.

(૬) મખ્લૂક કે સાથ હર તરહ કા હુસ્ને સુલૂક ઓર ઉન્હેં હર મુમકિન ફાઈદા પહોંચાના, કયુંકિ કરમ નવાઝ ઓર એહસાન કરનેવાલે કા સીના સબ સે ઝયાદા વસીઅ, નફ્સ સબ સે ઝયાદા પાકીઝા ઓર દિલ સબ સે ઝયાદા મુતમઈન હોતા હે.

(૭) શુજાઅત વ બહાદૂરી, કયુંકિ બહાદૂર કા સીના ખાલી ઓર દિલ વસીઅ હોતા હે.

(૮) દિલ કી તંગી ઓર અઝાબ કી મોજિબ તમામ બુરી સિફાત મખલન બુગઝ વ હસદ, કીના વ ફરેબ, અદાવત વ દુશ્મની ઓર ઝુલ્મ વ ઝયાદતી કી દિલ સે નિકાલ બાહર કરના, સહીહ હદીષ સે ખાબિત હે કી નબી સલ્લલ્લાહુ અલયહિ વ સલ્લમ સે અફઝલ તરીન શખ્સ કે બારે મેં દરયાફત કિયા ગયા તો આપને ફરમાયા, “હર પાક સાફ દિલ ઓર સરચી ઝબાનવાલા,” સહાબાને અર્ઝ કિયા કિ સરચી ઝબાનવાલા તો હમ જાનતે હેં, ચેહ પાક સાફ દિલ વાલા કૌન હે ? આપને ફરમાયા, “વોહ મુત્તકી ઓર સાફ સુથરા ઇન્સાન જિસ મેં ગુનાહ, ઝુલ્મ વ ઝયાદતી, કીના વ ફરેબ ઓર હસદ ન પાયા જાએ.” (ઇબ્ને માજહ)

(૯) ગૈર ઝરૂરી નઝર, કુઝુલ ગુફ્તગૂ કરના યા સુનના, ગૈર ઝરૂરી ઇખ્તિલાફાત, ઝયાદા ખાના ઓર ઝયાદા સોના ઘોળ દેના, કયુંકિ ઇન ગૈર ઝરૂરી ચીઝોં કા ઘોળ દેના દિલી સુફૂન, ઇતમિનાને કલ્બ ઓર રંજ વ ગમ કો દુર કરને કે અસ્બાબ મેં સે હે.

(૧૦) કિસી મુફીદ અમલ યા નફા બખ્શ ઇલ્મ સે વાબસ્તા રહના, કયુંકિ ચેહ વાબસ્તગી રંજ-ગમ મેં મુબતિલા કરનેવાલી ચીઝોં કો દિલ સે ભુલા દેતી હે.

(૧૧) આજ કે મોજૂદા કામ કા અહેતિમામ કરના ઓર આઈન્દા પેશ આનેવાલે કામ કે અહેતિમામ સે ઓર માઝી કે ગમ સે મુનકતઅ હો જાના, કયુંકિ બંદા દીન ઓર દુન્યા કે લિઅે મુફીદ કામોં મેં કોશિશ વ મહેનત કરતા હે ઓર અપને મકસદ મેં કામિયાબી કે લિઅે અપને રબ સે દુઆ કરતા ઓર મદદ યાહતા હે, ઓર ચેહ ચીઝ રંજ વ ગમ સે તસ્સલી કા બાઈષ બનતી હે.

(૧૨) રિઝક, ખૂશહાલી ઓર ઇનકે મુતઅલ્લિક દિગર ઉમૂર મેં અપને સે કમતર શખ્સ કી તરફ દેખના, અપને સે આલા શખ્સ કી તરફ ન દેખના.

(૧૩) ઇન્સાન પર જો નાપસંદીદા હાલાત ગુઝર ચુકે હેં ઓર જિનકી તલાફી ના મુમકિન હે ઉન્હેં ભુલા દેના ઓર ઉનકે બારે મેં સોચને સે ભી દુર રેહના.

(૧૪) બંદે પર અગર કોઈ મુસીબત આએ તો ઉસ પર વાજિબ હે કિ ઉસે દૂર કરને કી કોશિશ કરે, ઇસ તરહ કિ ઉસ બદતરીન નતીજે કા તસવ્વુર કરે જહાં તક

મુઆમલા પહોંચ સકતા હે, ફિર અપની તાકત કે મુતાબિક ઉસે દૂર કરને કી કોશિશ કરે.

(૧૫) દિલ કો મઝબૂત રખે, બેકરાર ન હો, બુરે અફકાર કો દઅવત દેનેવાલે વહમ વ ખયાલાત સે મુતઅષ્ષિર ન હો, ગુસ્સા ન હો, પસંદીદા હાલાત કે ખાતમે સે ઓર નાપસંદિદા હાલાત કે પેશ આને સે ખોફઝદા ન હો, બલ્કિ મુઆમલા અલ્લાહ અઝઝ વ જલ્લ કે સુપુર્દ કર દે, સાથ હી નફા બખ્શ અસબાબ વ રાસ્તે ઇસ્તિઅમાલ મેં લાએ ઓર અલ્લાહ સે માફી વ દરગુઝર ઓર આફિયત કા સવાલ કરે.

(૧૬) અલ્લાહ સુબ્હાનહુ વ તઆલા પર દિલ સે એઅતમાદ ઓર ભરોસા કરના ઓર ઉસસે અચ્છી ઉમ્મીદ રખના, કયુંકિ અલ્લાહ પર ભરોસા કરનેવાલે શખ્સ પર વહમ વ અફકાર અષર અંદાઝ નહીં હો સકતે.

(૧૭) અકલમંદ શખ્સ ચેહ જાનતા હે કિ સહીહ મઅનોં મેં ઝિંદગી વહી હે જો સઆદત ઓર ઇતમીનાન કી ઝિંદગી હો ઓર વોહ ચેહ ભી જાનતા હે કિ ઝિંદગી બળી મુખ્તસર હે, ઇસ લિએ વહ રંજ વ ગમ ઓર તલખીયોં કી નઝર કરકે ઉસે મઝીદ મુખ્તસર નહીં કરતા, કયુંકિ ચેહ સઆદતમંદાના ઝિંદગી કે મનાફી હે.

(૧૮) બંદે કો જબ કોઇ મુસીબત પેશ આએ તો વોહ અપને પાસ મોજૂદ દિગર દીની યા દુન્યવી નેઅમતોં કે દરમિયાન ઓર આઇ હુઇ મુસીબત કે દરમિયાન મુવાઝના (સરખામણી) કરે, ઇસસે ઉસે ઉન બેશુમાર નેઅમતોં કા અંદાઝા હો જાએગા જિન મેં વોહ સાંસ લે રહા હે, ઇસી તરહ વોહ અપને બારે મેં જિસ નુકસાન કે વાકેઅ હોને સે ડરતા હે ઉસકે દરમિયાન ઓર સલામતી કે બહોત સે ઇમકાનાત કે દરમિયાન મુકારના (સરખામણી) કરે ઓર એક કમઝરો સે અંદેશે કો બહોત સે કવી ઇમકાનાત પર ગાલિબ ન આને દે, ઇસસે ઉસકા ગમ ઓર ખોફ દુર હો જાએગા.

(૧૯) બંદા ચેહ જાનતા હે કિ લોગોં કી ઇઝા રસાની ખાસ તોર સે ગંદી બાતોં કે ઝરીએ લોગોં સે પહોંચનેવાલી તકલીફેં ઉસે નુકસાન નહીં પહોંચા સકતી, બલ્કિ ચેહ ખુદ ઉનહીં કે લિએ નુકસાન દેહ હે, ઇસ લિએ ઉનકી તકલીફ દેનેવાલી બાતોં પર તવ્વજોહ ન દે તાકિ વોહ ઉસે નુકસાન ન પહોંચા સકે.

(૨૦) બંદા અપને અફકાર ઉન કામોં મેં ઇસ્તિઅમાલ કરે જો ઉસકે દીન ઓર દુન્યા દોનોં કે લિએ મુફીદ હોં.

(૨૧) બંદા અપને એહસાન ઓર ભલાઈ કા બદલા સિર્ફ અલ્લાહ તઆલા સે તલબ કરે ઓર ચેહ ચકીન રખે કિ ઉસકા ચેહ મુઆમલા અલ્લાહ કે સાથ હે, લિહાઝા જિસકે સાથ એહસાન કિયા હે ઉસકી તરફ સે શુકરીયા કી પરવાહ ન કરે.

**ઇન્નમા નુત્ઇમુકુમ્ લિ વજ્હિલ્લાહિ લા નુરીદુ મિનકુમ્ જઝાઅંવ્ વલા શુક્રા ૦**  
**(સૂરહ ઇન્સાન-૯)**

**તરજુમા :** હમ તો તુમ્હેં સિર્ફ અલ્લાહ કી રઝામંદી કે લિએ ખિલાતે હેં, ન તુમ સે

બદલા ચાહતે હૈં ન શુક્ર ગુઝારી.

અહલ વ અચાલ ઓર અવલાદ કે સાથ સુલૂક કરને મૈં ચેહ પહલૂ મઝીદ ઝરૂરી હો જાતા હે.

(૨૨) નફા બખ્શ ઉમૂર કો સામને રખના ઓર ઇનકે હુસૂલ કે લિએ મહેનત કરના, નીઝ નુકસાનદેનેવાલે કામોં પર તવજ્જો ન દેના ઓર ઝહન વ ફિકર કો ઉન મૈં ઉલ્જાને સે બચના.

(૨૩) જિસ વકત કા જો કામ હો ઉસે ઉસી વકત અંજામ દેના ઓર મુસ્તકબિલ કે લિએ ફારિગ હો જાના, તાકિ મુસ્તકબિલ કે કામોં કો ફિક વ અમલ કી કુવ્વત સે અંજામ દે સકે.

(૨૪) નફા બખ્શ અઅમાલ ઓર મુફીદ ઉલૂમ મૈં સે હસબે તરતીબ પહલે અહમ તરીન બિલ ખુસૂસ મરગૂબ અઅમાલ વ ઉલૂમ કો ઇખ્તિચાર કરે ઓર ઉનકે બારે મૈં અલ્લાહ સે મદદ તલબ કરે ઓર ફિર લોગોં સે મશવરા તલબ કરે, ઓર જબ ઉન કામોં મૈં ફાઈદે કા ચકીન હો જાએ ઓર વોહ ઉન્હેં કરને કા પુખ્તા ઇરાદા કર લે તો અલ્લાહ પર ભરોસા કરતે હુએ કામ શુરૂઅ કર દે.

(૨૫) અલ્લાહ કી ઝાહિર ઓર પોશિદા નેઅમતોં કો બયાન કરના, કયુંકિ નેઅમતોં કે પહચાનને ઓર ઉનકે બયાન કરને સે અલ્લાહ તઆલા રંજ વ ગમ દૂર કરતા હે ઓર યહી ચીઝ બંદે કો શુક્ર ગુઝારી પર ઉભારતી હે.

(૨૬) બીવી, કરાબતદાર, ઓર હર વોહ શખ્સ જિસસે આપકા કોઈ તઅલ્લુક હો જબ ઉસકે અંદર કોઈ એબ પાએં તો ઉસસે મુઆમલા કરતે વકત ઉસકી દિગર ખૂબીયોં કો સામને રખે ઓર ઉનકા ઉસ એબ સે મુવાઝના કરે, ઇસસે રફાકત ઓર દોસ્તી બરકરાર રહેગી ઓર દિલ કો ઇતમીનાન હાસિલ હોગા.

**રસુલુલ્લાહ સલ્લલ્લાહુ અલયહિ વ સલ્લમ કા ઇર્શાદ હે :** “કોઈ મોમિન મર્દ અપની બીવી સે બુઝ ન રખે, અગર વોહ ઉસકી બઅઝ આદાત સે નાખૂશ હે તો ઉસકે દિગર અખલાક ઉસે ખૂશ કર દેંગે.” (મુસ્લિમ)

(૨૭) તમામ મુઆમલાત કી બહેતરી કી અલ્લાહ તઆલા સે દુઆ કરે ઓર ઇસ સિલસિલે કી સબ સે અઝીમ દુઆ ચેહ હે :

**અલ્લાહુમ્મ અરિહ લી દીનીયલ્લઝી હુ-વ ઇસ્મતુ અમ-રી, વ અરિહ લી દુન્યાયલ્લતી ફીહા મઆશી, વ અરિહ લી આખિરતીયલ્લતી ફીહા મઆદી, વજ-અલિલ્ હયા-ત ઝિયાદતલ્ લી ફી ફુલિ બય-ર. વજ-અલિલ્ મવ-ત રાહતલ લી મિન ફુલિ શર-ર ૦ (મુસ્લિમ : ૪૦/૧૭)**

**તરજુમા :** અય અલ્લાહ મેરા દીન સંપાર દે કે યહી મેરી અસલ પૂંજી હે, ઓર મેરી દુનિયા બના દે કે ઇસ મૈં મુજે ઝિન્દગી ગુઝારની હે, ઓર મેરી આખિરત સંપાર દે જહાં મુજે લોટ કર જાના હે, ઓર અય અલ્લાહ ઝિન્દગી કો મેરે લિએ હર ભલાઈ કે કમાને

કા ઝરીઆ ઓર મોત કો મેરે લિએ હર બુરાઈ સે બચને કા ઝરીઆ (વસીલા) બના.  
**નીઝ યેહ દુઆ :** અલ્લાહુમ્મ રહ્મત-ક અરજુ ફલા તકિલ્ની ઇલા નફ્સી તરફ-ત  
 અન્નીવ્ વ અસ્લિહ્ લી શઅ્ની ફુલ્લહુ, લા ઇલાહ ઇલ્લા અન્ત ૦ (અબ્દાવ્દ, અહમદ)

**તરજુમા :** અય અલ્લાહ ! મેં તેરી હી રહ્મત કા ઉમ્મીદવાર હું, પસ મુજે પલક ઝપકને કે બરાબર ભી મેરે નફ્સ કે હવાલે ન કર, ઓર મેરે તમામ મુઆમલાત કો સંવાર દે, તેરે સિવા કોઈ મઅબૂદે બરહક નહીં.

**(૨૮) અલ્લાહ કી રાહ મેં જેહાદ કરના, કયુંકિ રસૂલુલ્લાહ સલ્લલ્લાહુ અલયહિ વ સલ્લમ કા ઇર્શાદ હે, “અલ્લાહ કી રાહ મેં જેહાદ કરો, કયુંકિ અલ્લાહ કી રાહ મેં જેહાદ જન્નત કે દરવાઝોં મેં સે એક દરવાઝા હે, ઇસકે ઝરીએ અલ્લાહ રંજ વ ગમ સે નજાત દેતા હે.” (અહમદ, હાકિમ)**

જો શખ્સ ઇન અસ્બાબ વ પસાઈલ પર ગોર કરે ઓર સિદક વ ઇખ્લાસ કે સાથ ઉન પર અમલ કરે ઉસકે લિએ યેહ નફ્સિયાતી અમરાઝ કે લિએ ઓર રંજ વ ઇઝતિરાબ કે લિએ મુફીદ ઓર બેહતરીન ઇલાજ હે, બઅઝ ઉલમાને ઇનકે ઝરીએ બહોત સે નફ્સિયાતી અમરાઝ ઓર પરેશાનીયોં કા ઇલાજ કિયા હે ઓર અલ્લાહ તઆલાને ઉનકે ઝરીએ બહોત ફાઈદા બખ્શા હે.

### (૫) ફોળે ઓર ઝખ્મ કા ઇલાજ

જબ કિસી ઇન્સાન કો કોઈ તકલીફ હોતી યા ઉસે ફોળા યા ઝખ્મ હોતા તો રસૂલુલ્લાહ સલ્લલ્લાહુ અલયહિ વ સલ્લમ અપની ઉંગલી સે ઇસ તરહ કરતે હદીષ કે રાવી સુફિયાનને અપની શહાદત કી ઉંગલી ઝમીન પર રખી ઓર ફિર ઉઠા લી ઓર યેહ દુઆ પઢ્હી, **બિસ્મિલ્લાહિ, તુરબતુ અરઝિના બિ રી-કતિ બઅઝિના, યુશફા સકીમુના બિ ઇઝ્નિ રબ્બિના ૦ (બુખારી, મુસ્લિમ)**

**તરજુમા :** અલ્લાહ કે નામ કે સાથ, યેહ હમારી ઝમીન કી મિટ્ટી હે હમ મેં સે બઅઝ કે લુઆબ કે સાથ, હમારે રબ કે હુકમ સે હમારા મરીઝ અરછા હો જાએગા.

હદીષ કા મતલબ યહ હે કિ દમ કરનેવાલા અપની શહાદત કી ઉંગલી પર અપના લુઆબ લગા કર ઉસે ઝમીન પર રખે તાકિ ઉસ પર કુછ મિટ્ટી ચિપક જાએ, ફિર ઝખ્મ યા તકલીફ કી જગહ પર ઉસે ફેરે ઓર મઝફૂરા દુઆ પઢ્હે. (મુસ્લિમ, ફતહુલબારી, ઝાદુલમઆદ)

### (૬) મુસીબત વ પરેશાની કા ઇલાજ

**૧) મા અસાબ મિમ્ મુસીબતિન ફિલ્ અરઝિ વલા ફી અનફુસિકુમ્ ઇલ્લા ફી કિતાબિમ્ મિન્ કબિલ અન્ નબ્રઅહા ઇન્ન ઝાલિ-ક અલલ્લાહિ યસીર ૦ લિ કય્ લા તઅ્સવ્ અલા મા ફાતકુમ્ વલા તફરહ્ બિમા આતાકુમ્ વલ્લાહુ લા યુહિબ્બુ**

**कुल्ल मुफ्तालिन इब्नूरु (सूरतुल हदीद : २२, २३)**

**तरजुमा :** न कोई मुसीबत दुनिया में आती है न पास तुम्हारी जानों में, मगर इससे पहले कि हम उसको पेदा करें वोह अक पास किताब में लिखी हुई है, येह काम अल्लाह पर बिलकुल आसान है. ताकि तुम अपने हाथ से निकल जानेवाली किसी चीज़ पर रंजुदा न हो जाया करो ओर न अता करदा चीज़ पर धतरा जाओ, ओर धतरानेवाले शैजीजोरों को अल्लाह पसंद नहीं इरमाता.

**२) मा असा-ब भिम्मुसीबतिन एल्ला बिर्झनिल्लाहि व मंय् युअ्भिम् एल्लाहि यहदि कल्बह. एल्लाहु बिकुत्ति शय्दन अलीम ० (अत्तगाबुन : ११)**

**तरजुमा :** कोई मुसीबत अल्लाह की धजात के बगैर नहीं पहुँच सकती, ओर जो अल्लाह पर धमान लाये अल्लाह उसके दिल को हिदायत देता है, ओर अल्लाह हर चीज़ को पूरा जाननेवाला है.

**३) जिस बंदे को कोई मुसीबत पहुँचे ओर वोह येह दुआ पण्ड ले, “धन्नालिल्लाही व धन्ना एलय्हि राजिउिन, अल्लाहुम्मा अजूरनी ई मुसीबती व अज्लिक् ली जयूरम् मिन्हा ०”**

**तरजुमा :** हम सब अल्लाह ही के लिये हैं ओर हम सब उसीकी तरफ़ लौट कर जानेवाले हैं, अय अल्लाह ! मुझे मेरी मुसीबत का अजर दे ओर मुझे उसका बेहतरीन जदला अता इरमा.

**तो अल्लाह तआला उस शप्स को मुसीबत का अजर ली देता है ओर उसे उसका बेहतरीन जदला अता इरमाता है. (मुस्लिम)**

**४) जब किसीका लडका झौत होता है तो अल्लाह तआला अपने इरीशतों से इरमाता है: तुमने मेरे बंदे के लडके को कब्ज़ कर लिया? वोह जपाब देते हैं : हां. अल्लाह इरमाता है: तुमने उसके दिल के टूकडे को छिन लिया? वोह जपाब देते हैं: हां. अल्लाह इरमाता है: फिर मेरे बंदे ने क्या कहा? इरिशते जपाब देते हैं: उसने तेरी तअरीक् की ओर “धन्ना लिल्लाह.....” पण्डा. अल्लाह इरमाता है मेरे बंदे के लिये जन्नत में अक घर बनावो ओर उसका नाम “जयतुल् हम्द” रख दो. (तिरमिज़ी)**

**५) अल्लाह तआला इरमाता है : “जब मैं अपने मोमिन बंदे से दुन्या में उसके किसी अज़ीज़ को छीन लूं ओर वोह मुज से अजर की उम्मीद रख कर सबर कर ले, तो मेरे पास उसका धन्नाम सिई जन्नत है.” (बुखारी)**

**६) अक आदमी का बर्र्या झौत हो गया तो रसूलुल्लाह सल्लल्लाहु अलय्हि व सल्लमने इरमाया : “क्या तुम नहीं चाहते कि जब तुम जन्नत के दरवाज़ों में से**



કિસી દરવાઝે પર આઓ તો ઉસે અપને ઈન્તઝાર મેં જળા પાઓ?”

(અહમદ, નિસાઈ, ફતહુલબારી)

૭) અલ્લાહ અઝ્ઝ વ જલ્લ ફરમાતા હે : “જબ મેં અપને બંદે કી દોનો આંખે છિન કર ઉસે આઝમાઈ ઓર વોહ ઉસ પર સબર કર લે (ઓર મુજ સે ષવાબ કી ઉમ્મીદ રખે) તો મેં ઉસકે બદલે ઉસે જન્નત અતા કરૂંગા.” (બુખારી, તિરમિઝી)

૮) જિસ મુસલમાન કો ભી કિસી બીમારી સે યા કિસી દુસરે ઝરિએ સે કોઈ તકલીફ પહોંચતી હે તો અલ્લાહ તઆલા ઉસ તકલીફ કે બાઈષ ઈસ તરહ ઉસકે ગુનાહ જાળ (માફ કર) દેતા હે જિસ તરહ દરખ્ત અપને પત્તે જાળ (ગિરા) દેતા હે.” (બુખારી, મુસ્લિમ)

૯) “કિસી મુસલમાન કો અગર કાંટા ભી ચૂંભતા હે યા ઉસસે બળ્હ કર કોઈ તકલીફ લાહિક હોતી હે તો ઉસકે બદલે ઉસકે લિએ એક નેકી લિખી જતી હે ઓર એક ગુનાહ મુઆફ કર દિયા જતા હે.” (મુસ્લિમ)

૧૦) “મોમિન કો જો ભી દાઈમી તકલીફ, પરેશાની, બીમારી યા રંજ લાહિક હોતા હૈં ચહાં તક કિ ઉસે જો ગમ પહોંચતા હે ઉસકે ઝરીએ ઉસકે ગુનાહ મુઆફ હોતે હૈં.” (મુસ્લિમ)

૧૧) “જિસ કદર આઝમાઈશ સખ્ત હોગી ઉસી કદર અજર વ ષવાબ ભી ઝયાદા હોગા, ઓર જબ અલ્લાહ તઆલા કુછ લોગોં સે મોહબ્બત કરતા હે તો ઉન્હેં આઝમાઈશ મેં ડાલતા હે, અબ જો આઝમાઈશ પર રાઝી રહે ઉસકે લિએ અલ્લાહ કી તરફ સે રઝામંદી હે, ઓર જો જઝઅ ફઝઅ કરે ઉસકે લિએ અલ્લાહ કી તરફ સે નારાઝગી હે.” (તિરમિઝી)

૧૨) “બંદે કે સાથ મુસીબત લગી રહતી હે ચહાં તક કિ ઉસે ઈસ હાલ મેં ઝમીન પર ચલતા છોળતી હે કિ ઉસકે ઉપર કોઈ ગુનાહ બાકી નહીં રહતા.” (તિરમિઝી)

(૭) રંજ વ ગમ કા ઈલાજ

૧) જિસ બંદે કો કોઈ રંજ વ ગમ લાહિક હો ઓર વોહ ચેહ દુઆ પળ્હલે : “અલ્લાહુમ્મ ઈન્ની અબ્દુ-ક, ઈબ્નુ અબ્દિ-ક, ઈબ્નુ અ-મતિ-ક, નાસિયતી બિ ચદિ-ક, માઝિન્ ફિચ્ચ હુફ્મુ-ક અદ્લુન ફિચ્ચ કઝાઉ-ક અસ્અલુ-ક બિકુલિલ્લિમિન્ હુ-વ લ-ક સમ્મય-ત બિહી નફ્સ-ક અવ્ અન્ઝલ્-તહ્ ફી કિતાબિ-ક અવ્ અલ્લમ્-તહ્ અ-હદમ્ મિન્ ખલિક-ક અયિસ્તઅષર્-ત બિહી ફી ઈલ્મિલ્ ગયબિ ઈન્દ-ક અન્ તજ્અલલ્ કુરઆ-ન રબી-અ કલ્બી વ નૂ-ર સદ્રી વ જલાઅ હુઝ્ની વ ઝહા-બ હમ્મી ૦ (અહમદ)

**તરજુમા :** અય અલ્લાહ ! મેં તેરા બંદા હું, તેરે બંદે કા બેટા હું, તેરી બંદી કા બેટા હું, મેરી પેશાની તેરે હાથ મેં હે, મેરે બારે મેં તેરા હુકમ નાફિઝ હે, મેરે બારે મેં તેરા ફેસલા ઇન્સાફ પર મબની હે, મેં તુજ સે તેરે હર ઉસ નામ કે વસીલે સે સવાલ કરતા હું જિસે તુને ખુદ કો મોસૂફ કિયા હે, યા ઉસે અપની કિતાબ મેં નાઝિલ ફરમાયા હે, યા અપની મખ્લૂક મેં સે કિસી કો સિખલાયા હે, યા અપને પાસ ઇલ્મે ગૈબ મે ઉસે અપને લિએ ખાસ કર રખા હે, કિ તુ કુરઆને કરીમ કો મેરે દિલ કી બહાર, મેરે સીને કા નૂર ઓર મેરે રંજ વ ગમ ઓર પેરશાનીયોં કે ખાતમે કા ઝરીઆ બના દે. અલ્લાહ તઆલા ઉસકે રંજ વ ગમ કો દૂર કર દેતા હે ઓર ઉસકે બદલે ઉસે ખૂશી વ મસરૂત અતા ફરમાતા હે.

**૨) અલ્લાહુમ્મ ઇન્ની અઊઝુ બિ-ક મિનલ્ હમિમ વલ્ હ-ઝ-નિ વલ્ અજ્ઝિ વલ્ કસલિ, વલ્ બુખિલ વલ્ જુબિન વઝ-લ-ઈદ્ દય્નિ વ ગ-લ-બતિર્ રિજાલ ૦ (બુખારી)**

**તરજુમા :** અય અલ્લાહ ! મેં તેરી પનાહ યાહતા હું રંજ ઓર ગમ સે, આજિઝી ઓર કાહિલી સે, ઓર બખીલી સે ઓર બુઝદિલી સે, કર્ઝ કે બોજ સે ઓર લોગોં કે ગલ્બે સે.

**(૮) કર્ન (પરેશાની) વ બેયેની કા ઇલાજ**

**૧) લા ઇલા-હ ઇલ્લલ્લાહુલ્ અઝીમુલ્ હલીમુ, લા ઇલા-હ ઇલ્લલ્લાહુ રબ્બુલ્ અર્શિલ્ અઝીમિ લા ઇલા-હ ઇલ્લલ્લાહુ રબ્બુસ્સમાવાતિ વ રબ્બુલ્ અર્ઝિ વ રબ્બુલ્ અર્શિલ્ કરીમ ૦ (બુખારી, મુસ્લિમ)**

**તરજુમા :** અલ્લાહ કે સિવા કોઈ મઅબૂદે બરહક નહીં જો અઝમતવાલા ઓર બુર્દબાર હે, અલ્લાહ કે સિવા કોઈ મઅબૂદે બરહક નહીં જો અર્શો અઝીમ કા રબ હે, અલ્લાહ કે સિવા કોઈ મઅબૂદે બરહક નહીં જો આસ્માનોં કા રબ, ઝમીન કા રબ ઓર અર્શો કરીમ કા રબ હે.

**૨) અલ્લાહુમ્મ રહ્મ-ત-ક અરજૂ ફલા તકિલ્ની ઇલા નફસી તરફ-ત અય્નિંવ્ વ અસ્લિહ્ લી શઅ્ની ફુલ્લહ્ લા ઇલા-હ ઇલ્લા અન્ત ૦ (અબૂદાવૂદ, અહમદ)**

**તરજુમા :** અય અલ્લાહ ! મેં તેરી હી રહમત કા ઉમ્મીદવાર હું, પસ મુજે પલક ઝપકને કે બરાબર ભી મેરે નફસ કે હવાલે ન કર, ઓર મેરે તમામ મુઆમલાત કો સંવાર દે, તેરે સિવા કોઈ મઅબૂદે બરહક નહીં.

**૩) લા ઇલા-હ ઇલ્લા અન્ત સુબ્હાન-ક ઇન્ની ફુન્તુ મિનઝ્ઝાલિમીન ૦ (તિરમિઝી)**

**તરજુમા :** તેરે સિવા કોઈ મઅબૂદે બરહક નહીં, તુ પાક હે, બેશક મેં ઝાલિમોં મેં સે થા.

૪) અલ્લાહુ અલ્લાહુ રબ્બી લા ઉશરિકુ બિહી શય્આ ૦ (અબૂદાવૂદ)

તરજુમા : અલ્લાહ, અલ્લાહ હી મેરા રબ છે, મેં ઉસકે સાથ કિસી ભી ચીઝ કો શરીક નહીં ઠેહરાતા.

### (૯) મરીઝ કા ખુદ અપના ઇલાજ કરના

જિસ્મ સે જિસ જગહ તકલીફ હો વહાં અપના હાથ રખે ઓર તીન બાર “બિસ્મિલ્લાહ” ઓર સાત મરતબા ચેહ દુઆ પઢે :

“અઊઝુ બિલ્લાહિ વ કુદરતિહિ મિન્ શર્રિ મા અજિદુ વ ઉહાઝિરૂ ૦”  
(મુસ્લિમ)

તરજુમા : મેં અલ્લાહ કી ઓર ઉસકી કુદરત કી પનાહ ચાહતા હું ઉસ તકલીફ કી બુરાઈ સે જો મેં પાતા હું ઓર જિસ સે મેં ડરતા હું.

### (૧૦) મરીઝ કી ઇયાદત કો જાએ તો કયા પઠે

જો ભી મુસલમાન બંદા કિસી એસે મરીઝ કી ઇયાદત કો જાએ જિસ કી મોત કા વકત ન આયા હો ઓર સાત મરતબા ચે દુઆ પઢે તો ઉસ મરીઝ કો શિફા હાસિલ હો જાતી હે :

અસ્અલુલ્લાહલ્ અઝીમ રબ્બલ્ અર્શિલ્ અઝીમિ અન્ ચરિફુક ૦ (તિરમિઝી, અબૂદાવૂદ)

તરજુમા : મેં અઝમતવાલે અલ્લાહ સે, જો અર્શે અઝીમ કા રબ છે, સવાલ કરતા હું કી વોહ તુમ્હે શિફા અતા ફરમા દે.

### (૧૧) નીંદ કી હાલત મેં ગઠારાહટ ઓર બેચેની કા ઇલાજ

અઊઝુ બિ કલિમાતિલ્લાહિત્તામ્માતિ મિન્ ગ-ઝ-બિહી વ ઇકાબિહી વ શર્રિ ઇબાદિહી વ મિન્ હમઝાતિશશયાતીનિ વ અન્ ચહ્ઝુરૂન ૦ (અબૂદાવૂદ, તિરમિઝી)

તરજુમા : મેં અલ્લાહ કે કામિલ કલિમાત કે ઝરીએ પનાહ ચાહતા હું ઉસકે ગઝબ ઓર ઉસકે ઇકાબ ઓર ઉસકે બંદોં કે શર સે, ઓર શયાતીન કે વસવસો સે ઓર ઇસ બાત સે કિ વોહ મેરે પાસ આએ.

### (૧૨) બુખાર કા ઇલાજ

રસૂલુલ્લાહ સલ્લલ્લાહુ અલયહિ વ સલ્લમ કા ઇશાદિ હે : “બુખાર જહન્નમ કી ગરમી સે હોતા હે, લિહાઝા ઉસે પાની કે ઝરીએ ઠંડા કરો.” (બુખારી, મુસ્લિમ)

### (૧૩) ડસને ઓર ડંખ મારને કા ઇલાજ

૧) સૂરહ ફાતિહા પઢી જાએ ઓર થુક જમા કરકે ડંખ કી જગહ પર થુંકા જાએ. (બુખારી)

૨) સૂરહ કાફિરૂન ઓર મુઅવ્વઝતેન (સૂરહ ફલક ઓર સૂરહ નાસ) પઢી જાએ

ઓર પાની ઓર નમક સે ડંખ કી જગહ પોંછી જાએ. (તિબરાની, મજમઉઝ ઝવાઈદ)

### (૧૪) ગુસ્સે કા ઈલાજ

ગુસ્સે કે ઈલાજ કે દો તરીકે હૈ : **પહલા તરીકા** : ગુસ્સે સે બચના : યેહ ચીઝ ગુસ્સે કે અસ્બાબ સે ઈજતિનાબ કે ઝરીએ હાસિલ હો સક્તી હૈ, ગુસ્સે કે બઅઝ અસ્બાબ યેહ હૈ : તકબ્બુર, ખુદપસંદી, ફખ્ર, બુરી લાલચ, બે મોકે કા મઝાક, ઓર ઠઠા હંસી વગેરેહ.

**દુસરા તરીકા** : ગુસ્સા આને કે બઅદ ઉસકા ઈલાજ : ઉસકે ચાર તરીકે હૈ : (૧) મરદૂદ શયતાન સે અલ્લાહ કી પનાહ તલબ કરના અઊઝુ બિલ્લાહિ મિનશશયતાનિર્ રજીમ ૦ પઘ્નના. (૨) પુઝૂ કરના (૩) જિસે ગુસ્સા આયા હો વોહ અપની હાલત બદલ લે, ચઅની બેઠ જાએ, ચા લેટ જાએ, ચા જિસ જગહ હે વહાં સે હટ જાએ, ચા બોલને સે રૂક જાએ, ચા ઉસ જૈસી કોઈ ઓર સૂરત ઈજ્તીયાર કર લે. (૪) ગુસ્સા પી જાને કા જો અજર વ ષવાબ હે ઓર ગુસ્સે કા જો બુરા અંજામ બચાન કિયા ગયા હે ઉસકા તસવ્વુર કરે.

### (૧૫) હબ્બતુસ સવદા (કલોન્જી) સે ઈલાજ

રસૂલુલ્લાહ અલ્લેલ્લાહુ અલયહિ વ સલ્લમ કા ઈર્શાદ હે : “**હબ્બતુસ સવદા (કલોન્જી) મૈં હર બીમારી કે લિએ શિફા હે સિવાએ સામ કે**”

**ઈબ્ને શિહાબ કહતે હૈ : સામ સે મોત મુરાદ હે ઓર હબ્બતુસ સવદા (કલોન્જી) કો કહતે હૈ. (બુખારી, મુસ્લિમ)**

**કલોન્જી મૈં બેશુમાર ફવાઈદ હૈ. :** રસૂલુલ્લાહ સલ્લેલ્લાહુ અલયહિ વ સલ્લમ કા ઈર્શાદ હે : “**હર બીમારી કે લિએ શિફા હે**” ઈસ કી મિષાલ અલ્લાહ તઆલા કે ઈસ ઈર્શાદ કી હે :

**તુદમિમ્મ૩ કુલ્લ શય્ઈમ્ બિઅમ્રિ રબ્બિહા ૦ (અલ અહકાફ : ૨૫)**

**તરજુમા :** વોહ અપને રબ કે હુકમ સે હર ચીઝ કો હલાક કર દેગી. ચઅની હર વોહ ચીઝ જો હલાકત કબૂલ કરનેવાલી હો. ઓર ઈસી તરહ કી દિગર આયત. (ઝાદુલ મઆદ)

### (૧૬) શહદ સે ઈલાજ

૧) અલ્લાહ અઝ્ઝ વ જલ્લને શહદ કી મખ્ખી કા ઝિક્ર કરતે હુએ ફરમાયા : **યખ્ઝ્જુ મિમ્ બુત્તનિહા શરાબુમ્ મુખ્તાલિકુન અલ્વાનુહ્ ફીહિ શિફાઉલ્ લિન્નાસિ ઈન્ન ફી ઝાલિ-ક લઆયતલ્ લિ કવ્મિંચ્ ચતફ્ફકૂન ૦ (અન્ નહલ : ૬૯)**

**તરજુમા :** ઈન કે પેટ સે રંગ બેરંગ કા મશરૂબ નિકલતા હે જિસ મૈં લોગો કે લિએ શિફા હે, ગોર વ ફિકર કરનેવાલોં કે લિએ ઈસ મૈં ભી બહોત બળી નિશાની હે.

(૨) રસૂલુલ્લાહ સલ્લલ્લાહુ અલયહિ વ સલ્લમને ફરમાયા : “શિફા તીન ચીઝોં મેં હે : પછના લગવાને મેં ચા શહદ પીને મેં ચા આગ સે દાગને મેં, લેકિન મેં અપની ઉમ્મત કો દાગને કે અમલ સે મના કરતા હું.” (બુખારી)

(૧૭) આબે ઝમઝમ સે ઈલાજ

(૧) રસૂલુલ્લાહ સલ્લલ્લાહુ અલયહિ વ સલ્લમને આબે ઝમઝમ કે બારે મેં ફરમાયા : “યેહ બાબરકત પાની હે, યેહ ખાને કા ખાના હે ઓર બીમારી સે શિફા ભી.” (મુસ્લિમ, બયહકી, તિબરાની)

(૨) જાબિર રઝિયલ્લાહુ અન્હુ કી મરફૂઅ હદીષ હે, “ઝમઝમ કા પાની હર ઉસ મકસદ કે લિએ હે જિસકે લિએ પીયા જાએ.” (ઇબ્ને માજાહ)

(૩) રસૂલુલ્લાહ સલ્લલ્લાહુ અલયહિ વ સલ્લમ (ચમળે કે બરતનોં ઓર) મશક મેં ઝમઝમ ભર કર લે જાતે ઓર મરીઝોં કે ઉપર કાલતે ઓર ઉન્હેં પીલાતે થે.” (તિરમિઝી, બયહકી)

ઇમામ ઇબ્નુલકથિયમ રહમતુલ્લાહ ફરમાતે હે, “મેંને ઓર મેરે અલાવા દૂસરોંને ભી આબે ઝમઝમ સે ઈલાજ કે બારે મેં અજીબ અજીબ ઉમૂર કા તજુર્બા કિયા હે, મેં ને બહોત સે અમરાઝ સે શિફાયાબી કે લિએ ઇસે કઇ બાર ઇસ્તેમાલ કિયા હે ઓર અલ્લાહ કે હુકમ સે મુજે શિફા હાસિલ હુઇ હે.” (ઝાદુલ મઆદ)

(૧૮) દિલ કી બીમારીયોં કા ઈલાજ

દિલ તીન કિસ્મ કે હોતે હે :

(૧) કલ્બે સલીમ (પાક દિલ) : ઓર યહી વોહ દિલ હે જિસકે બગેર કયામત કે દિન બંદે કો નજાત નહીં મિલેગી, અલ્લાહ તઆલાને ફરમાયા :

يٰۤاَيُّهَا الَّذِيْنَ اٰمَنُوْا لَا يَصْلٰى عَلٰىكُمْ اَلْحٰجُۃُ اِلٰى الْمَدِيْنَةِ اَنْ تَكُوْنُوْا فِيْ سَفَرٍ ۚ اِنْ كُنْتُمْ اَرْضٰى ۙ فَاٰمِنُوْا ۚ اِنَّ اِلٰهَكُمْ لَظٰلِمٌ ۭ مُّۢمَيَّنٌ ۝ۙ

અશ શુઅરા : ૮૮ સે ૮૯)

તરજુમા : જિસ દિન માલ ઓર અવલાદ કુછ કામ ન આએંગે, લેકીન (ફાઇદિવાલા વોહી હોગા) જો અલ્લાહ તઆલા કે સામને કલ્બે સલીમ લે કર હાઝિર હો.

કલ્બે સલીમ વહ હે જો અલ્લાહ કે અમ્મ વ નહી કી મુખાલિફ હર ખ્વાહિશ સે ઓર અલ્લાહ કી બતાઇ હુઇ ચીઝોં કે બારે મેં હર શક સે મુહફૂઝ હો, યુનાંચે, વોહ ગેરૂલ્લાહ કી બંદગી સે મહફૂઝ હો ઓર રસૂલુલ્લાહ સલ્લલ્લાહુ અલયહિ વ સલ્લમ કે અલાવા કિસી ઓર કો ફેસલ માનને સે મહફૂઝ હો. ખુલાસા ચે કે પાક ઓર સહીહ દિલ વોહ હે જો કિસી ભી પહલૂ સે ગેરૂલ્લાહ કી શિરકત સે પાક હો, બલ્કિ ઇરાદા, મોહબ્બત, તપકકુલ, ઇનાબત, આજિઝી, ખશિયત ઓર ઉમ્મીદ હર એઅતબાર સે ઉસકી ઇબાદત વ બંદગી અલ્લાહ કે લિએ ખાલિસ હો, ઓર ઉસકા અમલ ભી અલ્લાહ હી કે લિએ ખાલિસ હો, યુનાંચે વોહ અગર કિસી સે મોહબ્બત કરે તો

અલ્લાહ કે લિએ કરે, બુગ્ઝ રખે તો અલ્લાહ કે લિએ રખે, કિસીકો દે તો અલ્લાહ કે લિએ દે ઓર કિસી સે હાથ રોકે તો અલ્લાહ કે લિએ રોકે, ગરઝ ચેહ કે ઉસકા હર મક્સદ અલ્લાહ કે લિએ હો, ઉસકી સારી મોહબ્બત અલ્લાહ કે લિએ હો, ઉસકા ઇરાદા અલ્લાહ કે લિએ હો, ઉસકા જિસ્મ અલ્લાહ કે લિએ હો, ઉસકે અઅમાલ અલ્લાહ કે લિએ હો ઓર ઉસકા સોના ઓર જાગના સબ કુછ અલ્લાહ કે લિએ હો, ઇસી તરહ અલ્લાહ કા કલામ ઓર અલ્લાહ કે બારે મેં ગુફ્તગૂ ઉસકે નઝદીક હર ગુફ્તગૂ સે બજ્ઞહકર મરગૂબ હો, ઓર અલ્લાહ કી મરઝી ઓર પસંદગી કે કામ હી ઉસકી સોચ ઓર ફિક્ક કા મરકઝ હો. (ઇગાષતુલ લહફાન મિન મસાઈદિશ શાયતાન, ઇમામ ઇબ્નુલ કથિયમ રહમતુલ્લાહ)

૨) **મુર્દા દિલ :** ચેહ કલ્બે સલીમ કે ઉલ્ટા હે, ઓર ચેહ વોહ દિલ હે જો ન અપને રબ કો પેહ્યાનતા હે ઓર ન ઉસકે હુકમ ઓર ઉસકી મોહબ્બત વ પસંદગી કે અઅમાલ કે ઝરીએ ઉસકી ઇતાઅત વ બંદગી કરતા હે, બલ્કિ અપની ખ્વાહિશાત વ લઝઝાત કે પીછે પળા હોતા હે, અગર ચે ઉસ મેં અલ્લાહ કી નારાઝગી ઓર ગેઝ વ ગઝબ શામિલ હો, લિહાઝા વોહ મોહબ્બત, ઉમ્મીદ વ ખોફ, રઝામંદી વ નારાઝગી ઓર તહઝીબ વ ઇન્કસારી હર પહલૂ સે ગેઝલ્લાહ કી બંદગી કરતા હે, યુનાંચે વોહ અગર કિસી સે બુગ્ઝ રખતા હે તો અપને નફ્સ કે લિએ રખતા હે, અગર મોહબ્બત કરતા હે તો અપને નફ્સ કે લિએ કરતા હે, અગર કિસીકો દેતા હે તો અપને નફ્સ કે લિએ દેતા હે ઓર અગર અપના હાથ રોકતા હે તો અપને નફ્સ કે લિએ રોકતા હે, ગરઝ કિ નફ્સ હી ઉસકા ઇમામ, ખ્વાહિશ ઉસકા કાઈદ, જહાલત ઉસકી રેહનુમા ઓર ગફ્લત ઉસકી સવારી હોતી હે. એસે મુર્દા દિલ સે હમ અલ્લાહ કી પનાહ ચાહતે હે.

૩) **બીમાર દિલ :** ચેહ એસા દિલ હે જિસમે ઝીંદગી તો હે લેકિન ઉસ મેં બીમારી ભી હે, ચઅની ઉસ મેં (ઝિંદગી ઓર બીમારી કે) દો માવે હોતે હે, કભી પહલા માવા ઉસે અપની તરફ ખીંચતા હે ઓર કભી દુસરા માવા, ફિર દોનોં માવોં મેં સે જો ભી માવા ઉસ પર ગાલિબ આ જાતા હે દિલ ઉસીકા હો જાતા હે. ઉસ દિલ કે અંદર અલ્લાહ તઆલા કી મોહબ્બત, અલ્લાહ પર ઇમાન, અલ્લાહ કે લિએ ઇખ્લાસ ઓર અલ્લાહ પર તવક્કુલ કા પહલૂ મોજૂદ હોતા હે જો ઉસકી ઝીંદગી કા માવા હે, ઓર ઉસકે અંદર ખ્વાહિશાત કી મોહબ્બત ઓર ઉસકે હુસૂલ કી ખ્વાહિશ, હસદ, તકબ્બુર, ખુદપસંદી, રિયાસત વ સરદારી કે ઝરીએ ઝમીન પર ફસાદ ફેલાતા હે. નિફાક, રિયાકારી ઓર બખીલ વ કંજૂસી કા પહલૂ ભી મોજૂદ હોતા હે જો ઉસકી હલાકત વ બરબાદી કા માવા હે. (ઇગાષતુલ લહફાન) હમ એસે દિલ સે ભી અલ્લાહ કી પનાહ ચાહતે હે.

કુરઆન કરીમ મેં દિલ કી તમામ બીમારીયોં કા ઇલાજ મોજૂદ હે, અલ્લાહ તઆલા કા

ઇર્શાદ હે.

या अयुहन्नासु कद् जाअतकुम् मव्छत्तुम् भिर् रब्बिक्कुम् प शिक्काउल् लिमा  
किस्सुदूरि प हुद्वप् प रहमतुल् लिल् मुअ्भिनीन ० (युनुस : ५७)

તરજુમા : અય લોગો ! તુમ્હારે પાસ તુમ્હારે રબ કી તરફ સે એક એસી ચીઝ આઈ હે  
જો નસીહત હે ઓર દિલોં મેં જો બીમારીયાં હે ઉનકે લિઅે શિક્કા હે ઓર હિદાયત  
ઓર રહમત હે ઇમાનવાલોં કે લિઅે.

“य नुनअळिलु भिनल् कुरआनि मा हुप शिक्काउप् प रहमतुल् लिल् मुअ्भिनी-न  
प ला यळीदुअ् जालिमी-न एल्ला ખસારા ० (અલ ઇસરાઅ : ૮૨)

તરજુમા : યેહ કુરઆન જો હમ નાઝિલ કર રહે હેં મોમિનોં કે લિઅે શિક્કા ઓર રહમત  
હે, હાં ઝાલિમોં કો તો યેહ નુકસાન હી મેં બળાતા હે.

દિલ કી બીમારીયોં કી દો કિસ્મોં હે :

૧) પોહ બીમારી જિસકા મરીઝ કો વક્ત પર અહેસાસ નહીં હોતા, ઓર યેહ  
જહાલત ઓર શુકૂક વ શુબ્હાત કી બીમારી હે, ઓર દોનોં કિસ્મોં મેં યહી ઝયાદા  
તકલીફદદ હોતી હે, લેકિન દિલ કે ફસાદ કી વજહ સે મરીઝ કો ઉસકા અહેસાસ  
નહીં હોતા.

૨) પોહ બીમારી જિસકા વક્ત પર અહેસાસ હો જાતા હે, જેસે રંજ વ ગમ ઓર ગેઝ  
વ ગજબ. યેહ બીમારી તબઈ દવાઓં કે ઝરીઅે અસ્બાબ ઝાઈલ કર દેને સે ઓર  
દૂસરે તરીકોં સે ભી દૂર હો સકતી હે. (ઇગાષતુલ લહફાન)

દિલ કા ઇલાજ ચાર ઉમૂર સે હોતા હે :

૧) કુરઆન કરીમ સે, કયુંકિ કુરઆન દિલોં કે શક વ શુબા કે લિઅે શિક્કા હે. દિલોં  
કે અંદર જો શર્ક વ કુફ્ર કી ગંદગી ઓર શુકૂક વ શુબ્હાત ઓર ખ્વાહિશાત કી  
બીમારીયાં પેદા હો જાતી હેં ઉસકો દૂર કર દેતા હે, જો શખ્સ હક કો જાન લે ઓર ઉસ  
પર અમલ કરે ઉસકે લિઅે કુરઆન હિદાયત હે, ઓર રહમત ભી હે, કયુંકિ ઇસસે  
મોમિનોં કો દુનિયા વ આખિરત કા ખવાબ હાસિલ હોતા હે.

अप मन् कान मय्तन इ अहयय्नाहु प जअल्ना लहू नूरय् यम्शी भिही  
किन्नासि कमम् मषलुह् किअ्जुलुમાति लय्स भि ખારિજિમ્ મિન્હા ० (અલ  
અન્આમ : ૧૨૨)

તરજુમા : એસા શખ્સ જો પહેલે મુરદા થા ફિર હમને ઉસકો ઝિન્દા કર દિયા ઓર  
ઉસકો એક એસા નૂર દે દિયા કી પોહ ઉસકો લિઅે હુઅે આદમીયોં મેં ચલતા ફિરતા  
હે, કયા એસા શખ્સ ઉસ શખ્સ કી તરહ હો સકતા હે જો અંધેરો સે નિકલ હી નહીં  
પાતા.

૨) દિલ કો ત્રીન ચીઝોં કી ઝફરત હોતી હે :

(અલીફ) : પોહ ચીઝ જો ઉસકી તાકત કી હિફાઝત કરે, ઓર યેહ ચીઝ ઇમાન,

અમલે સાલેહ ઓર મસનૂન દુઆઓ ઓર વઝાઈફ્ સે હાસિલ હોતી હે.

(બા) નુકસાન દેનેવાલી ચીઝો સે પરહેઝ, ઓર ઉસકી શકલ યેહ હે કિ હર કિસ્મ કી નાફરમાની ઓર શરીઅત કે ખિલાફરઝી સે ઇજતિનાબ કિયા જાએ.

(જમ) હર તકલીફ દેનેવાલી ચીઝ સે છૂટકારા હાસિલ કરના, ઓર યેહ તૌબા વ ઈસ્તિગ્ફાર કે ઝરીએ હો સકતા હે.

### ૩) દિલ પર નફ્સ કે ગાલિબ આને કી બીમારી કા ઇલાજ:

ઇસ ઇલાજ કે દો તરીકે હૈં : (૧) નફ્સ કા મુહાસબા (૨) નફ્સ કી મુખાલિફત, ફિર મુહાસબા કી ભી દો કિસ્મૈં હૈં અલીફ : વહ કિસ્મ જિસકા તઅલ્લુક અમલ અંજામ દેને કે પહેલે સે હે, ઓર ઉસકે ચાર મુકામાત હૈં. :

૧. કયા યેહ અમલ ઉસકે બસ કા હે?

૨. કયા ઉસ અમલ કા અંજામ દેના ઉસકે લિએ તર્ક કર દેનસે બહેતર હે?

૩. કયા ઉસ અમલ સે અલ્લાહ કી ખૂશનૂદી મક્સૂદ હે?

૪. અગર વોહ અમલ તઆપુન તલબ હે તો કયા વોહ ઉસ પર તઆપુન લે સકતા હે ઓર કયા ઉસકે કુછ મદદગાર વ અન્સાર હૈં જો ઉસકી મદદ કર સકતે હૈં? અગર ઉસકા મુષબત જવાબ મોજૂદ હે તો ઇકદામ કરે, વરના હરગિઝ ઉસકા ઇકદામ ન કરે.

(બા) વોહ કિસ્મ જિસકા તઅલ્લુક અમલ અંજામ દેને કે બઅદ સે હે, ઓર ઉસકી તીન સૂરતે હૈં :

૧) અલ્લાહ તઆલા કે હુકૂક કે બારે મૈં નફ્સ કા મુહાસબા કરના જિસ મૈં ઉસસે કોતાહી સરઝદ હુઇ હે ઓર ઉસકા હક નહીં અદા કિયા હે, અલ્લાહ તઆલા કે બઅઝ હુકૂક યેહ હૈં : ઇખ્લાસ, ખેર ખ્વાહી, ઇત્તબાઅ, મકામે અહેસાન કા મુશાહિદા, અલ્લાહ કે ફઝલ વ અહેસાન કા મુશાહિદા, ઓર ઉન સબકે બઅદ ખુદ અપની કોતાહી કા મુશાહિદા કરના.

૨) હર ઉસ અમલ પર નફ્સ કા મુહાસબા કરના જિસકો છોળ દેના ઉસકે અંજામ દેને સે બેહતર થા.

૩) ઉસ જાઈઝ કામ પર નફ્સ કા મુહાસબા કરના જિસે ઉસને નહીં કિયા, ઓર કયા ઉસ કામ સે ઉસકા મક્સદ અલ્લાહ કી ખુશનૂદી ઓર દારે આખિરત થા યા ઉસસે દુન્યા મક્સૂદ થી, યુનાંચે પહેલી સૂરત મૈં ઉસે કામિયાબી મિલેગી ઓર દૂસરી સૂરત મૈં વોહ ખસારે મૈં દો ચાર હોગા.

ગુફ્તગૂ કા ખુલાસા યેહ હે કિ બંદા સબ સે પહેલે ફરાઈઝ કી અદાઈગી પર અપને નફ્સ કા મુહાસબા કરે, અગર ઉસમૈં કમી હે તો ઉસકો પુરા કરે, ઉસકે બઅદ અલ્લાહ કી મના કી હુઇ ચીઝો પર અપને નફ્સ કા મુહાસબા કરે, અગર ઉસે યહ પતા ચલ જાએ કી ઉસને બઅઝ મનહિયાત કા ઇરતકાબ કિયા હે તો તૌબા વ



ઇસ્તગફાર કે ઝરીએ ઉસકી તલાફી કરે, ફિર ઉન અઅમાલ પર નફ્સ કા મુહાસબા કરે જો ઉસકે અઅઝાઅ વ જવારેહને અંજામ દિએ હૈ, ઓર ફિર ગફલત પર નફ્સ કા મુહાસિબા કરે. (ઇગાષતુલ લહફાન)

જ) દિલ પર શયતાન કે તસલ્લુત કી બીમારી કા ઇલાજ : શયતાન ઇન્સાન કા દુશ્મન હે, ઓર અલ્લાહ કે મશરૂઅ કરદા ઇસ્તઆઝા (પનાહ તલબી) કે ઝરીએ ઉસસે છૂટકારા હાસિલ કિયા જા સકતા હે, નબી કરીમ સલ્લલ્લાહુ અલયહિ વ સલ્લમને નફ્સ કે શર સે ઓર શયતાન કે શર સે પનાહ તલબી કો એક સાથ ઝિક્ર કિયા હે, યુનાંચે આપને અબુ બકર સિદ્દીક રઝિયલ્લાહુ અન્હુ સે ફરમાયા : કહો “**અલ્લાહુમ ફાતિરસ્સમાવાતિ વલ્ અરઝિ, આલિમલ્ ગય્બિ વશ્શહાદતિ, રબ્બ કુલિલ શય્ઘન્ વ મલીકહુ, અશ્હદુ અલ્લા ઇલા-હ ઇલ્લા અન્ત, અઊઝુ બિ-ક મિન્ શરરિ નફ્સી, વ મિન્ શરરિશ્ શય્તાનિ વ શિર્કિહિ, વ અન્ અફ્તરિક અલા નફ્સી સૂઅન્ અપ્ અજુરરુહુ ઇલા મુસ્લિમ ૦”** (તિરમિઝી, અબૂદાવૂદ)

**તરજુમા :** અય અલ્લાહ ! આસ્માનો ઓર ઝમીન કો પેદા કરનેવાલે, ગાઇબ ઓર હાઝિર કો જાનનેવાલે, હર ચીઝ કે રબ ઓર માલિક, મેં શહાદત દેતા હું કિ તેરે સિવા કોઇ મઅબૂદે બરહક નહીં, મેં અપને નફ્સ કે શર સે ઓર શયતાન કે શર ઓર ઉસકે શરીક સે તેરી પનાહ ચાહતા હું, ઓર ઇસ બાત સે ભી કિ અપને નફ્સ કે સાથ કોઇ બુરાઇ કંઝં યા કિસી મુસલમાન કો કોઇ તકલીફ પહોંચાઉં.

**નબી કરીમ સલ્લલ્લાહુ અલયહિ વ સલ્લમને ફરમાયા: “જબ સુબહ કરો ઓર જબ શામ કરો ઓર જબ બિસ્તર પર જાઓ તો ચેહ દુઆ પઞ્હ લિયા કરો.”** (તિરમિઝી, અબૂદાવૂદ)

ઇસ્તઆઝા, તપકકુલ ઓર ઇખ્લાસ ચેહ સબ શયતાન કે તસલ્લુત વ ગલબે કી રાહ મેં રૂકાવટ હે. (ઇગાષતુલ લહફાન)

**વ સલ્લલ્લાહુ વ સલ્લમ અલા અબ્દિહિ વ રસૂલિહિ મુહમ્મદિવ્ વ અલા આલિહિ વ અરહાબિહિ અજ્મઇન વ મન્ તબિઅહુમ્ બિ ઇહ્સાનિન્ ઇલા ચવ્મિદ્દીન.**

## અપીલ

અલ્હમ્દુલીલ્લાહ, ઇસ્લામિક ઇન્ફર્મેશન સેન્ટર-ભુજની સ્થાપના ૨૦૧૨ ના વર્ષમાં થઇ હતી. તેનો હેતુ અલ્લાહના દીનથી અજાણ લોકો સુધી ઇસ્લામનો સંદેશ પહોંચાડવાનો છે. સંસ્થા દીનની દાવત માટે જે કંઇ કરી રહી છે તેની માહિતી આપ સૌ સુધી પુસ્તકોના માધ્યમથી પહોંચતી રહી છે. આપ જાણો છો કે દીની સાહિત્ય છપાવવા માટે વિશેષ આયોજન અને નાણાકીય ભંડોળની જરૂર રહે છે. આ સંદર્ભમાં આપને તન-મન અને ધનથી સંસ્થાને સહકાર આપવાની નમ્ર અપીલ કરીએ છીએ.

ઇસ્લામિક ઇન્ફર્મેશન સેન્ટર-કચ્છ દ્વારા પ્રકાશિત પુસ્તકો		
ક્રમ	પુસ્તકનું નામ	લેખક
૦૧	સિરતુન્નબી (સ.અ.વ.) કિવઝ	અબુ વસીમ અ.રહીમ મુહમ્મદી
૦૨	ગુનાહે કબીરા	ઇમામ શમસુદ્દીન ઝહબી (રહ.)
૦૩	દુઆએ	મો. શાહીદ જામઇ 'રાજકોટી'
૦૪	સ્ત્રીઓના પિશિષ્ટ મસાઇલ	શૈખ સાલેહ અલ ફઉઝાન
૦૫	મીલાદુન્નબી અને મોહબ્બતે રસુલ (સ.અ.વ.)	ડો. ફઝલૂર્રહમાન મદની
૦૬	સીરતે નબવી અને ગેરઇસ્લામી પિચારો	મો. અબુલઆસ વહીદી
૦૭	નમાઝ ની સઝાવટ	મો. મુહમ્મદ ઇસ્માઇલ સામરોદી
૦૮	યા અલ્લાહ મદદ	હાફીઝ સલાહુદ્દીન યુસુફ
૦૯	અહમ દીની અસ્બાક	શૈખ અ.અઝીઝ બિન અબ્દુલ્લાહ બિન બાઝ
૧૦	રોઝાના મસાઇલ	મો. મુહમ્મદ ઇકબાલ કીલાની
૧૧	ઝકાતના મસાઇલ	મો. મુહમ્મદ ઇકબાલ કીલાની
૧૨	હજજ અને ઉમરાહના મસાઇલ	મો. મુહમ્મદ ઇકબાલ કીલાની
૧૩	ફઝાઇલે કુર્આન મજીદ (સંક્ષિપ્ત)	મો. મુહમ્મદ ઇકબાલ કીલાની
૧૪	મુસલમાન કા અકીદા	શૈખ મુહમ્મદ બિન જમીલ ઝૈનુ
૧૫	શેતાન કા ઇન્ટરવ્યુ	મુહસીન હિજાજી
૧૬	તફસીર સૂર: બકરહ	હાફીઝ સલાહુદ્દીન યુસુફ
૧૭	કલમાએ તોહીદ કા મઅના...	મુહમ્મદ ઉમેર ટૉકી
૧૮	તોહફા એ રમઝાન	અબ્દુર્રહમાન ખિલજી
૧૯	દીન કે તીન અહમ ઉસુલ	શૈખુલ ઇસ્લામ મુહમ્મદ અત્તમીમી
૨૦	એહલે સુન્નત વલ જમાઅત કા અકીદા	શૈખ મુહમ્મદ બિન સાલેહ અલ ઉષેમીન
૨૧	નેક ઔરત	આહ્યા દઅવત કમીટી, નડીયાદ.
૨૨	નબી (સ.અ.વ.) કી નમાઝ	શૈખ અબ્દુલ અઝીઝ બિન અબ્દુલ્લાહ બિન બાઝ રહ.
૨૩	સૂર: યાસીન	મતન ઓર તર્જુમા